

Arbetsorsakade besvär 2018

Work-Related Disorders 2018

Arbetsmiljöstatistik Rapport 2018:3
Arbetsorsakade besvär 2018

Serie: Arbetsmiljöstatistik ISSN 1652-1110
Produktnummer: AM0502
Ansvarig utgivare: Ann Ponton Klevestedt
Statistikansvarig: Ann Ponton Klevestedt
www.av.se

Utgiven i november 2018

Förfrågningar:
Svarstjänsten
010-730 90 00

Tidigare publiceringar

Undersökningarna har genomförts av Statistiska centralbyrån (SCB), sedan 1994 på uppdrag av Arbetsmiljöverket (tidigare Arbetarskyddsstyrelsen). Sedan 2008 görs undersökningen vartannat år. 2007 gjordes ingen undersökning eftersom det då genomfördes en liknande undersökning i hela EU som ett tillägg till AKU. Frågor om besvär orsakade av arbetet har sedan 1991 och fram till 2002 ställts årligen till ett slumpmässigt urval av hela befolkningen. Från och med 2003 års undersökning omfattas endast de sysselsatta.

Previous publishing

The survey has been conducted by Statistics Sweden since 1994 on behalf of the Swedish Work Environment Authority. The survey has been conducted every other year since 2008. No survey was conducted in 2007 because a similar survey was conducted in the entire EU as a supplement to the Labour Force Survey. Since 1991 and up until 2002, a random selection of the total population has been annually asked questions on work-related disorders. Since 2003 the survey only includes employed persons.

Förord

Arbetsmiljöverket (tidigare Arbetarskyddsstyrelsen) har regeringens och riksdagens uppdrag att se till att arbetsmiljön uppfyller de krav som finns i arbetsmiljölagen om att alla ska ha en bra och utvecklande arbetsmiljö. Arbetsmiljöverket (tidigare Arbetarskyddsstyrelsen) har sedan den 1 juli 1994 ansvaret för den officiella statistiken om arbetsskador respektive arbetsmiljö. Undersökningen om arbetsorsakade besvär syftar till att kartlägga hälsoproblem på den svenska arbetsmarknaden, som orsakats av arbetet. Undersökningen Arbetsorsakade besvär 2018 genomfördes under perioden januari till april 2018 och avser därmed undersökningsår 2018. Frågorna avser besvär man har eller har haft under det senaste året och uppgifterna är utifrån individernas egna upplevelser. Besvären kan ha uppstått under året eller under tidigare år. Frågorna ställs som tilläggsfrågor till SCB:s Arbetskraftsundersökning (AKU). Genom kopplingen till denna undersökning kan särredovisning göras för olika grupper i befolkningen. Uppgifterna från AKU används som bakgrundsinformation. I denna publikation redovisas resultaten könsuppdelade efter yrke, näringsgren, ålder, utbildning, inkomst och anställningsform.

Ansvariga för utformning av rapporten och bearbetningar av texten i denna rapport har varit Dennis Webstedt och Pär Millstam.

Arbetsmiljöverket i november 2018
Ann Ponton Klevestedt

Innehåll

Sammanfattning	1
Tre av tio sysselsatta hade arbetsorsakade besvär	1
För hög arbetsbelastning var den vanligaste orsaken till arbetsorsakade besvär	1
Trötthet samt fysisk smärta och värk var de vanligaste besvären	1
Oro och ångest vanligare i åldern 30–49 år, och vanligare bland kvinnor än bland män	2
Var tredje sysselsatt frånvarande från arbetet på grund av besvären	2
Tillsvidareanställda fick hjälp av arbetsgivaren i större utsträckning och tidsbegränsat anställda bytte arbetsgivare oftare.....	2
Många arbetsorsakade besvär anmälades inte till Försäkringskassan	3
Om undersökningen	4
Inledning.....	4
Förändringar i årets undersökning	4
Bakgrund	4
Genomförande	4
Redovisning av resultaten	5
1 Besvär till följd av arbetet	6
Tre av tio sysselsatta har besvär till följd av arbetet.....	6
2 Besvär till följd av arbetsolycka	7
Flest olyckshändelser beror på fallolycka	7
Långt ifrån alla olyckshändelser i arbetet anmäls.....	8
3 Besvär till följd av andra förhållanden i arbetet än arbetsolycka	9
För hög arbetsbelastning vanligaste orsaken till besvär.....	9
Få anmälde besvär av annat än olyckshändelse till Försäkringskassan.....	11
4 Typ av besvär	12
Vanligaste arbetsorsakade besväret var trötthet.....	12
Sömnstörningar, oro eller ångest vanligast i åldersgruppen 30–49 år	14
5 Frånvaro från arbetet, rehabilitering och åtgärder	16
Skillnad i frånvaro mellan åldersgrupper för kvinnor – men inte för män	17
Skillnad i frånvaro mellan inkomstgrupper för män – men inte för kvinnor..	18
Ingen säkerställd skillnad i frånvaro mellan tillsvidare- och tidsbegränsat anställda	18
En av tio var frånvarande mer än fyra veckor	19
Varannan sysselsatt sökte vård för arbetsorsakade besvär.....	20
Sysselsatta med besvär fick personlig stöttning av chefen.....	21
Vanligare att tidsbegränsat anställda bytte arbetsgivare till följd av arbetsorsakade besvär.....	22

6 Besvär och sjukfrånvaro efter yrke och näringsgren.....	23
Yrke.....	23
Näringsgren	26
Bilaga 1 – Summary.....	29
Bilaga 2 – Beskrivning av yrkesklassificering SSYK 2012.....	31
Bilaga 3 – Beskrivning av näringsgrensindelning SNI 2007	32
Bilaga 4 – Frågeformulär.....	35

Sammanfattning

Tre av tio sysselsatta hade arbetsorsakade besvär

Av Sveriges drygt 5 miljoner sysselsatta hade nära tre av tio, 28 procent, haft besvär till följd av arbetet under den senaste 12-månadersperioden. Kvinnor hade i högre utsträckning besvär till följd av arbetet än män. Var tredje sysselsatt kvinna hade besvär till följd av arbetet jämfört med knappt var fjärde sysselsatt man.

För hög arbetsbelastning var den vanligaste orsaken till arbetsorsakade besvär

Nästan sju av tio sysselsatta med besvär till följd av andra förhållande i arbetet än olyckshändelse, 65 procent, uppgav att för hög arbetsbelastning var orsak till besvären. Besvär av för hög arbetsbelastning var lika vanligt förekommande i alla åldersgrupper men något vanligare för kvinnor, 70 procent, än män, 59 procent.

Hos var tredje sysselsatt person med besvär till följd av olyckshändelse var fallolyckor orsak till besvären. Den näst vanligaste orsaken till olyckshändelse var feltramp, lyft eller annan överbelastning, vilket var orsak till olyckshändelse hos lite mer än 20 procent av sysselsatta med besvär till följd av olyckshändelse.

Trötthet samt fysisk smärta och värk var de vanligaste besvären

Drygt sju av tio sysselsatta personer med arbetsorsakade besvär hade känt trötthet på grund av arbetet under de senaste 12 månaderna. Fler kvinnor än män blev trötta av arbetet, 80 procent av de sysselsatta kvinnorna med besvär, jämfört med 68 procent av männen.

Nästan två tredjedelar, 65 procent, av sysselsatta med arbetsorsakade besvär led av fysisk smärta eller värk. Fysisk smärta eller värk drabbade ungefär lika många kvinnor som män, och var lika vanligt i alla åldersgrupper.

Oro och ångest vanligare i åldern 30–49 år, och vanligare bland kvinnor än bland män

Fördelningen för typ av besvär var likartad men vissa typer av besvär var relativt sett vanligare i vissa åldersgrupper. Sysselsatta personer i ålder 30–49 år hade jämfört med både yngre och äldre mer besvär av psykosomatisk karaktär. Oro eller ångest, symptom på depression, problem med minne, koncentration och tankeförmåga, huvudvärk och sömnstörningar var också vanligare i åldern 30–49 år. Besvär av oro eller ångest till följd av arbetet var mindre vanligt i gruppen 50–64 år jämfört med övriga åldersgrupper.

Sysselsatta kvinnor hade jämfört med män mer besvär av psykosomatisk karaktär. Oro eller ångest, symptom på depression, problem med minne, koncentration och tankeförmåga, huvudvärk och sömnstörningar var jämförelsevis vanligare bland kvinnor.

Var tredje sysselsatt frånvarande från arbetet på grund av besvären

Närmare var tredje sysselsatt med besvär till följd av arbetet hade varit frånvarande från arbetet under den senaste tolv månadersperioden på grund av besvären. Andelen frånvarande från arbetet var högre för kvinnor, en av tre sysselsatta med besvär till följd av arbetet, jämfört med lite drygt en av fyra för män.

Andelen kvinnor som varit frånvarande från arbetet på grund av besvären gick från 24 procent i den yngsta gruppen till 35 procent i gruppen 30–49 år, och låg kvar på nästan samma nivå i gruppen 50–64 år. En jämförelse av inkomstgrupper visar att män med hög inkomst hade markant mindre frånvaro från arbetet på grund av besvären, 17 procent, jämfört med män med låg- och medelinkomst där andelen var 28 respektive 30 procent av sysselsatta med besvär av arbetet.

Tillsvidareanställda fick hjälp av arbetsgivaren i större utsträckning och tidsbegränsat anställda bytte arbetsgivare oftare

Av de sysselsatta som hade haft arbetsorsakade besvär var det drygt var tredje som fått personlig stöttning av chefen, eller någon annan person som arbetsgivaren utsett. Drygt var fjärde (27 procent) sysselsatt med arbetsorsakade besvär fick avlastning eller hjälp att kunna lämna över uppgifter till andra.

Tillsvidareanställda fick i högre grad hjälp av arbetsgivaren, till exempel genom stöd, omplacering eller hjälpmedel medan personer med tidsbegränsad anställning i högre grad åtgärdade besvären individuellt genom att byta arbetsgivare eller gå ner i tid.

Det var nästan dubbelt så vanligt bland tidsbegränsat anställda kvinnor och nästan tre gånger så vanligt bland tidsbegränsat anställda män att de byter arbetsgivare eller arbetsplats till följd av arbetsorsakade besvär, jämfört med motsvarande andel för tillsvidareanställda personer av respektive kön.

Många arbetsorsakade besvär anmäldes inte till Försäkringskassan

Drygt fyra av tio sysselsatta personer med besvär till följd av olyckshändelse hade anmält omständigheterna för en eller flera av de olyckor som ligger till grund för besvären. Äldre sysselsatta med besvär till följd av olyckshändelse anmälde oftare sina besvär till Försäkringskassan, 59 procent i åldersgruppen 50–64 år, jämfört med 33 procent i åldersgruppen 16–29 år.

Knappt en av tio sysselsatta personer med besvär till följd av arbetet som beror på annat än olyckshändelse, hade anmält besvären till Försäkringskassan.

Om undersökningen

Inledning

Undersökningen om arbetsorsakade besvär syftar till att kartlägga de hälsoproblem som orsakats av arbetet för de sysselsatta på den svenska arbetsmarknaden. Kartläggningen avser besvär till följd av arbetet under de senaste tolv månaderna. Undersökningen ger bland annat information om anledning till att besvären uppstod, vilken typ av besvär arbetet orsakat, frånvaro till följd av besvären, i vilken grad arbetsgivaren känner till besvären som har orsakats av arbetet och om det har medfört några åtgärder.

Förändringar i årets undersökning

Inför undersökning om arbetsorsakade besvär 2018 gjorde Arbetsmiljöverket en översyn av frågeformuläret i samarbete med verkets användarråd för den officiella statistiken och andra användare som exempelvis forskare. Formuläret hade haft samma struktur och ungefär samma innehåll sedan 1995. Syftet med översynen var att uppdatera frågorna för att bättre spegla de besvär de sysselsatta har i dagens arbetsliv. Det fanns även svårigheter med strukturen i formuläret, som innebar att viss önskad redovisning inte var möjlig, vilket också motiverade översynen. I och med omarbetningen av det tidigare formuläret kan inga jämförelser av resultaten från denna undersökning göras med tidigare års undersökningar. Se även kvalitetsdeklarationen som finns tillgänglig på www.av.se

Som en anpassning till att fler i befolkningen fortsätter jobba efter 65 har den undersökta åldersgruppen utökats så att undersökningen vänder sig till sysselsatta personer i åldern 16–74 år, jämfört med tidigare 16–64 år.

Bakgrund

Undersökningen genomfördes årligen mellan åren 1991 till 2006 som tillägg till SCB:s Arbetskraftsundersökning (AKU). Från och med 2008 genomförs undersökningen vartannat år.

Genomförande

Datainsamlingen som ligger till grund för 2018 års resultat genomfördes under perioden januari till april 2018. Insamlingen har genomförts med hjälp av telefonintervjuer.

Frågorna om arbetsorsakade besvär ställs i direkt anslutning till SCB:s arbetskraftsundersökning (AKU). Efter avslutad AKU-intervju ställs frågor

till samtliga sysselsatta personer i åldern 16–74 år om man haft besvär någon gång under de senaste 12 månaderna till följd av en olyckshändelse i arbetet samt om personen haft besvär någon gång under de senaste 12 månaderna till följd av andra förhållanden i arbetet än en olyckshändelse. De som svarar ja på en eller båda frågorna får ytterligare cirka 27 frågor. Intervjun om arbetsorsakade besvär tar cirka 5 minuter. I ordinarie urval till AKU-intervjun ingår drygt 37 000 personer. Av dessa får ungefär 15 000 personer screeningfrågan om besvär. Drygt 12 000 personer deltog i undersökningen.

Redovisning av resultaten

Publikationen Arbetsorsakade besvär 2018 innehåller en textdel, en tabellbilaga samt en kvalitetsdeklaration. I kvalitetsdeklarationen finns närmare information om urval, svarsfrekvenser, skattningsförfaranden, definitioner och felkällor.

I tabellbilagan finns resultaten redovisade efter kön, ålder, inkomst, utbildningsnivå, sektor, anställningsform, yrke samt näringsgren. I tabellerna redovisas resultaten som punktskattningar tillsammans med ett osäkerhetstal i form av ett 95-procentigt konfidensintervall. Resultaten redovisas inte för redovisningsgrupper med färre än 100 svarande eller i de fall punktskattningen tillsammans med osäkerhetstalet inte med säkerhet kan sägas vara skiljt från noll. Resultat som inte redovisas med hänsyn till ovanstående markerar i tabellerna med en punkt (.).

Indelningen efter yrke och näringsgren följer standard för svensk yrkesklassificering (SSYK) respektive standard för svensk näringsgrensindelning (SNI).

Uppgifter om utbildningsnivå kommer från utbildningsregistret och gäller individens högsta avslutade utbildning.

1 Besvär till följd av arbetet

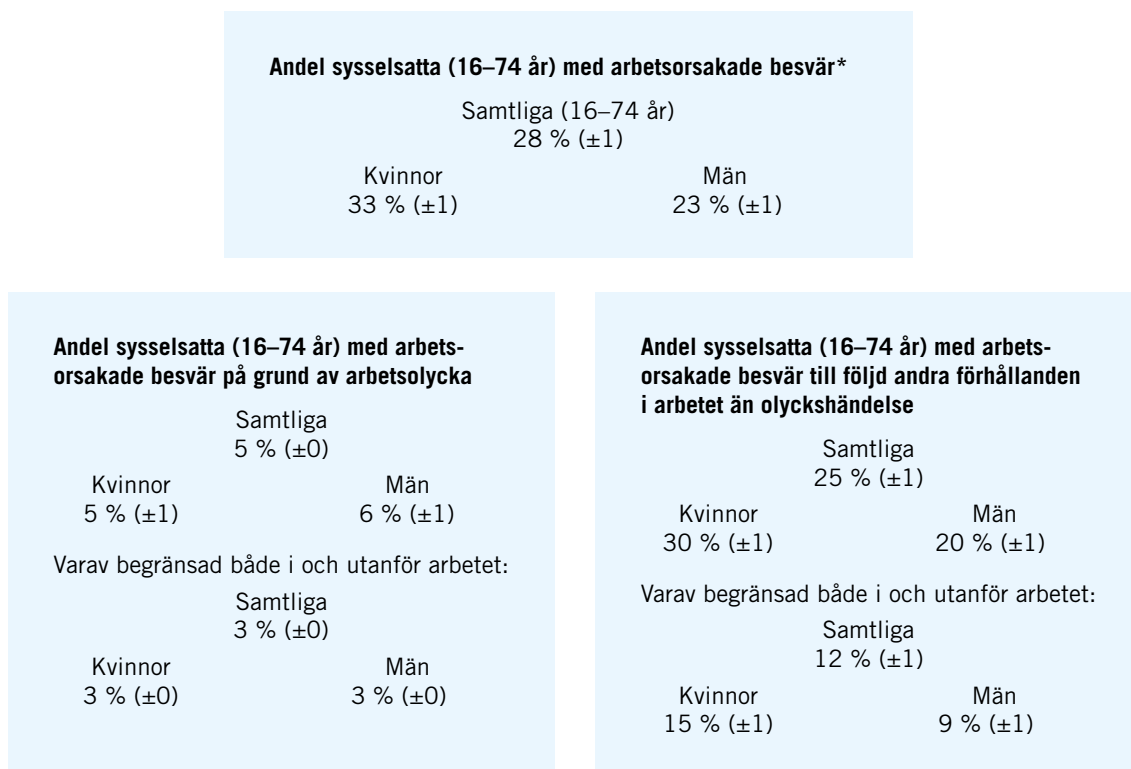
Tre av tio sysselsatta har besvär till följd av arbetet

Nära tre av tio sysselsatta personer, 28 procent, har haft besvär till följd av arbetet under den senaste 12-månadersperioden. Fler kvinnor än män hade besvär till följd av arbetet. Var tredje sysselsatt kvinna hade besvär till följd av arbetet jämfört med knappt var fjärde sysselsatt man.

Besvär till följd av olyckshändelse stod för en mindre andel av det totala antalet besvär, jämfört med besvär till följd av andra förhållanden i arbetet än olyckshändelse. En av tjugo sysselsatta hade besvär till följd av olyckshändelse. Besvären kan ha uppstått till följd av en olyckshändelse eller flera. När det gäller andel sysselsatta personer med besvär till följd av olyckshändelse i arbetet finns ingen signifikant skillnad mellan könen.

Besvär av andra förhållanden i arbetet än olyckshändelse var vanligare bland kvinnor, 30 procent, jämfört med 20 procent för män. Totalt, för båda könen, hade var fjärde sysselsatt person haft besvär till följd av andra förhållanden i arbetet än olyckshändelse.

Figur 1 Andel sysselsatta med arbetsorsakade besvär, på grund av arbetsolycka eller andra förhållanden i arbetet än olyckshändelse, år 2018

* I Arbetsorsakade besvär 2016 redovisades andel sysselsatta med arbetsorsakade besvär som upplevde att besvären begränsade dem i arbetet eller i det dagliga hemarbetet. I årets undersökning frågades bara om besvären (oaktat aktivitetsbegränsning), vilket kan förklara skillnader i mellan den totala andelen sysselsatta (16–74 år) med besvär till följd av arbetet 2018 och 2016.

2 Besvär till följd av arbetsolycka

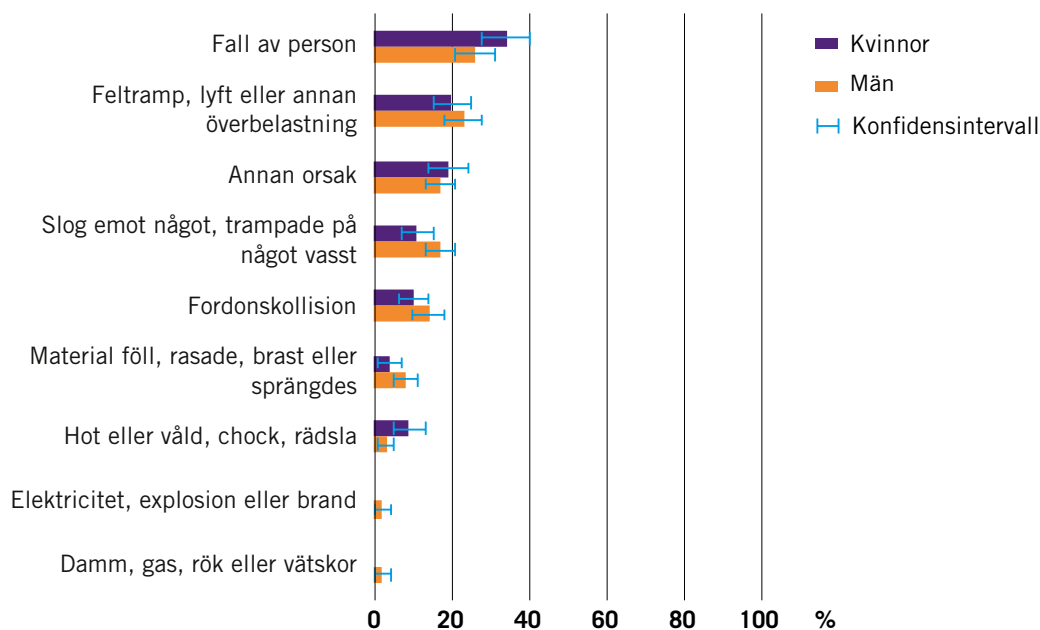
I mätningen undersöktes i vilken utsträckning sysselsatta personer har haft besvär någon gång under de senaste 12 månaderna, till följd av olyckshändelse i arbete. Olyckshändelsen i sig kan ha inträffat under referensperioden eller tidigare och besvaren kan bero på mer än en olycka. Olyckshändelser som inträffar på väg till eller från arbetet räknas bara om resan görs på betald arbetstid.

Flest olyckshändelser beror på fallolycka

Fallolyckor var den vanligaste orsaken till olyckshändelse, ett fall som inneburit att personen ramlat, halkat, trampat fel eller snubblat och själva fallet lett till skadan. Även skada som uppstått genom annan person som faller räknas in här. Fall var orsak till olyckshändelse hos 30 procent av sysselsatta med besvär till följd av olyckshändelse. Den näst vanligaste orsaken till olyckshändelse var feltramp, lyft eller annan överbelastning, vilket var orsak till olyckshändelse hos lite mer än 20 procent av sysselsatta med besvär till följd av olyckshändelse.

Resultatet bör tolkas med viss försiktighet eftersom en stor andel olyckshändelser beror på "annan orsak".

Figur 2 Orsak till olyckshändelse, andel av sysselsatta med besvär till följd av olyckshändelse i arbetet, efter kön, år 2018

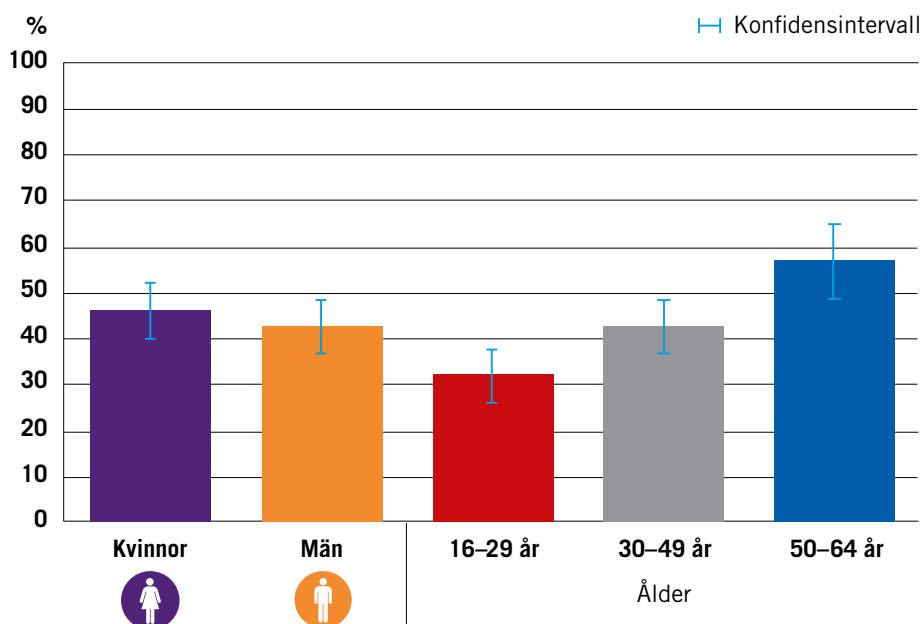

Resultat redovisas inte när skattningen är för osäker.

Långt ifrån alla olyckshändelser i arbetet anmäls

Om en medarbetare skadar sig på arbetsplatsen ska arbetsgivaren anmäla arbetsskada till Försäkringskassan. Av de sysselsatta med besvär till följd av olyckshändelse hade 43 procent anmält omständigheterna för en eller flera av de olyckor som ligger till grund för besvären. Det var vanligare att en sådan anmälan gjordes för äldre sysselsatta med besvär till följd av olyckshändelse, 59 procent i åldersgruppen 50–64 år, jämfört med 33 procent i åldersgruppen 16–29 år. Åldersgruppen 65–74 år redovisas inte på grund av regelverket om minst 100 svarande.

Figur 3 Andel sysselsatta med besvär senaste 12 månaderna av olyckshändelse som anmält en eller flera olyckor som ligger bakom besvären till Försäkringskassan, efter kön och ålder, år 2018

3 Besvär till följd av andra förhållanden i arbetet än arbetsolycka

Besvär av arbetet beror, enligt denna undersökning, oftare på andra förhållanden i arbetet än olyckshändelser. Det kan handla om arbetsbelastning eller ett fysiskt tungt eller monotont arbete, eller att vara utsatt för kemikalier, buller, stress eller mobbning. Besvären under referensperioden, de senaste 12 månaderna, kan bero på förhållanden i nuvarande eller tidigare arbete.

För hög arbetsbelastning vanligaste orsaken till besvär

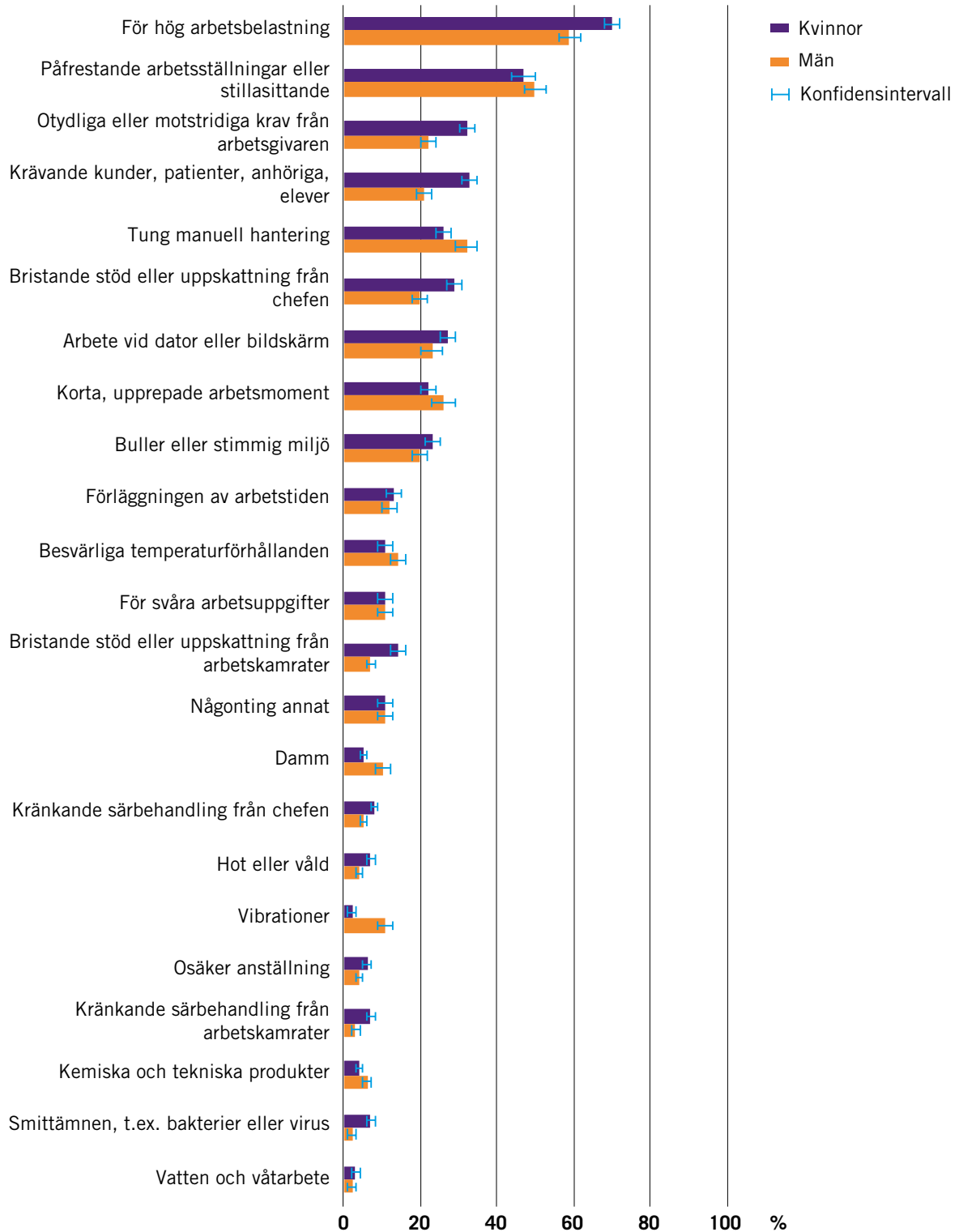
För hög arbetsbelastning var orsak till besvär hos 65 procent av sysselsatta med besvär till följd av arbetet som inte beror på olyckshändelse. Besvär av för hög arbetsbelastning var lika vanligt i alla åldersgrupper men vanligare för kvinnor, 70 procent, än män, 59 procent.

Påfrestande arbetsställningar eller långvarigt stillasittande var orsak till besvär hos nära varannan sysselsatt person med besvär till följd av andra förhållanden i arbetet än olyckshändelse. Besvär av påfrestande arbetsställningar eller långvarigt stillasittande var lika vanligt för kvinnor och män men mer vanligt förekommande bland yngre. I åldersgruppen, 16–29 år, hade 57 procent besvär av påfrestande arbetsställningar eller långvarigt stillasittande, jämfört med 44 procent i åldersgruppen 30–49 år och 49 procent i åldersgruppen 50–64 år.

Andra vanliga orsaker till arbetsorsakade besvär som inte beror på arbetsolycka var otydliga eller motstridiga krav från arbetsgivaren, krävande kunder, patienter, anhöriga, elever eller motsvarande och tung manuell hantering. Dessa var orsak till besvär hos mer än var fjärde sysselsatt person med besvär till följd av arbetet som inte beror på arbetsolycka.

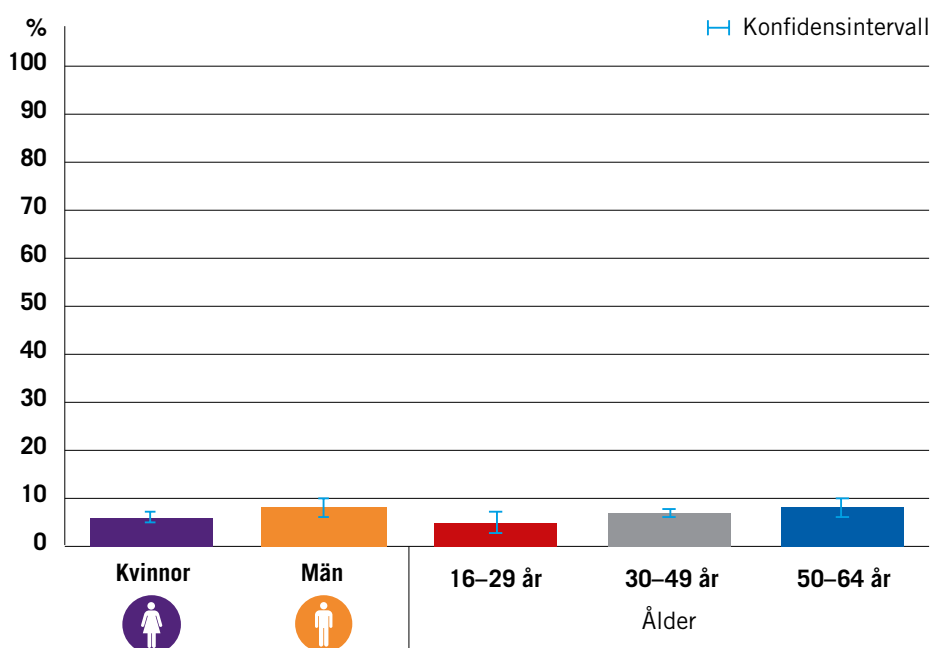
Figur 4 Orsak till besvär, andel av sysselsatta med besvär till följd av andra förhållanden i arbetet än olyckshändelse, efter kön, år 2018

Få anmälde besvär av annat än olyckshändelse till Försäkringskassan

I knappt ett av tio fall, 8 procent, av de sysselsatta med besvär till följd av arbetet som beror på annat än olyckshändelse, hade anmälan om omständigheterna kring besvären gjorts till Försäkringskassan. Åldersgruppen 65–74 år redovisas inte på grund av regelverket om minst 100 svarande.

Figur 5 Andel sysselsatta med besvär senaste 12 månaderna av annat än olyckshändelse i arbetet som gjort en arbetsskadeanmälan till Försäkringskassan, efter kön och ålder, år 2018

4 Typ av besvär

Totalt hade nära tre av tio sysselsatta, 28 procent, någon typ av besvär till följd av arbetet. Det kan vara besvär till följd av olycka och/eller andra förhållanden i arbetet än olycka. I mätningen av typ av besvär har ingen skillnad gjorts på om besvären berodde på olycka eller andra förhållanden i arbetet. Samma person kunde ha flera typer av arbetsorsakade besvär.

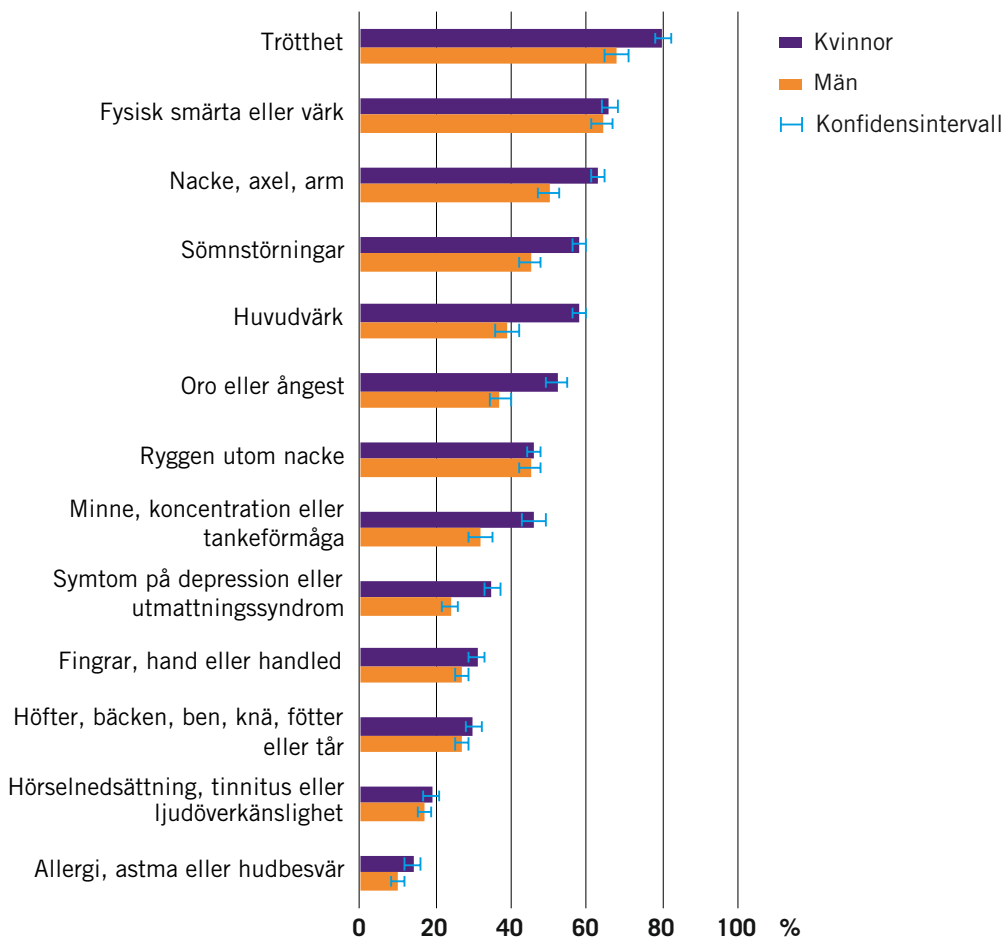
Vanligaste arbetsorsakade besväret var trötthet

Den vanligaste typen av arbetsorsakade besvär var trötthet, tre av fyra sysselsatta med arbetsorsakade besvär hade känt trötthet på grund av arbetet under de senaste 12 månaderna. Fler kvinnor än män blev trötta av arbetet, 80 procent av de sysselsatta kvinnorna med besvär, jämfört med 68 procent av männen.

Sysselsatta kvinnor hade jämfört med män mer besvär av psykosomatisk karaktär. Oro eller ångest, symptom på depression, problem med minne, koncentration och tankeförmåga, huvudvärk och sömnstörningar var jämförelsevis vanligare hos kvinnor.

Nära två tredjedelar, 65 procent, av sysselsatta med besvär led av fysisk smärta eller värk. Fysisk smärta eller värk drabbade ungefär lika många kvinnor som män, och var lika vanligt i alla åldersgrupper. Däremot var fysisk smärta eller värk vanligare hos personer med låg inkomst än för dem med hög. Den här skillnaden var allra tydligast för män, där ungefär 7 av 10 med låg inkomst led av fysisk smärta eller värk, jämfört med 5 av 10 män med hög inkomst.

Figur 6 Typ av besvär, andel av sysselsatta med besvär till följd av arbetet, efter kön, år 2018

I var femte fall, 22 procent, av sysselsatta med besvär till följd av arbetet som inte är egenföretagare, kände arbetsgivaren inte till besvären.

Sömnstörningar, oro eller ångest vanligast i åldersgruppen 30–49 år

Andelen sysselsatta som har besvär till följd av arbetet var ungefär samma i alla åldersgrupper, knappt 30 procent. Fördelningen för typ av besvär var också likartad. Trötthet och fysisk smärta eller värk var de oftast förekommande besvären i alla åldersgrupper. Däremot var vissa typer av besvär relativt vanligare i någon åldersgrupp jämfört med andra.

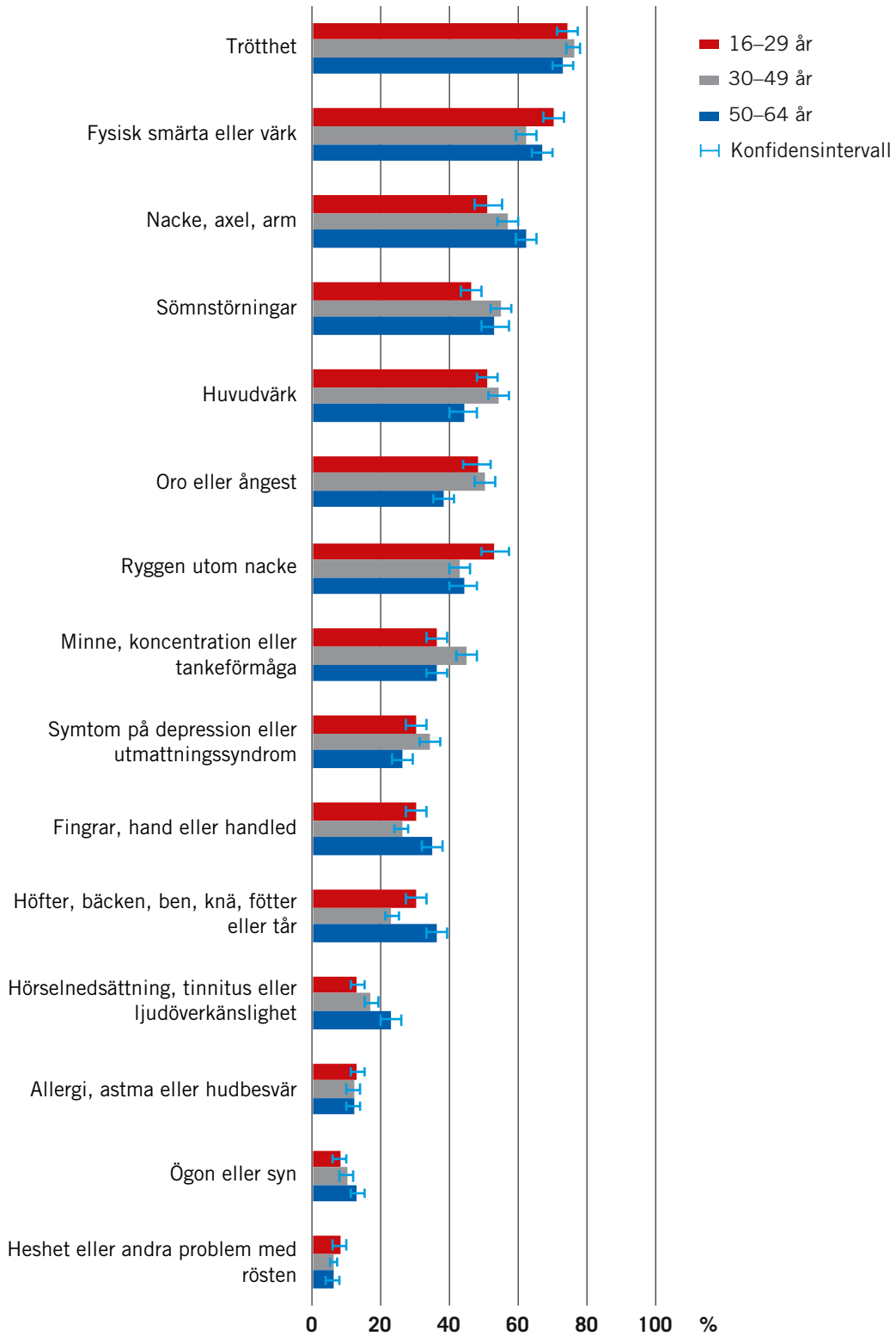
Störst procentuell skillnad mellan åldersgrupperna ser man i tre fysiska kategorier, som också ofta hänger samman med åldrande. Besvär med hörsel, ögon/syn eller i höfter/bäcken/ben/knän och fötter var kanske inte förvånande vanligare i åldersgruppen 50–64 år än hos yngre. Besvär av oro eller ångest till följd av arbetet var mindre vanligt i gruppen 50–64 år jämfört med övriga.

Sysselsatta i ålder 30–49 år hade jämfört med både yngre och äldre mer besvär av psykosomatisk karaktär. Oro eller ångest, symptom på depression, problem med minne, koncentration och tankeförmåga, huvudvärk och sömnstörningar var jämförelsevis vanligare i åldern 30–49 år.

Den yngsta åldersgruppen, 16–29 år, led i högre grad av fysisk smärta och värk samt besvär i ryggen (utom nacke) jämfört med äldre sysselsatta. Men här var skillnaden gentemot övriga åldersgrupper inte lika tydlig.

Åldersgruppen 65–74 år redovisas inte på grund av regelverket om minst 100 svarande.

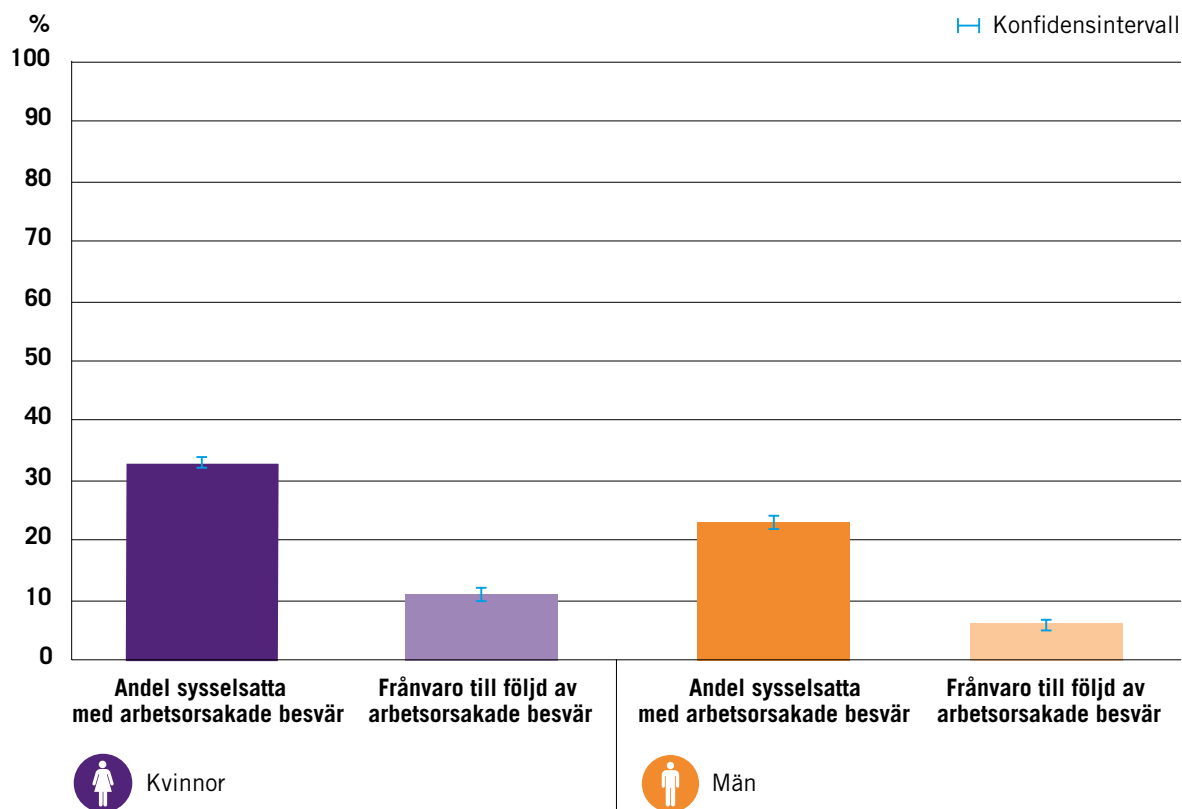
Figur 7 Typ av besvär, andel av sysselsatta med besvär till följd av arbetet, efter åldersgrupp, år 2018

5 Frånvaro från arbetet, rehabilitering och åtgärder

Ungefär tre av tio sysselsatta med besvär till följd av arbetet, 29 procent, hade varit frånvarande från arbetet under den senaste tolv månadersperioden på grund av besvären. Då räknas förutom sjukskrivning också om personen tagit ut semester, flexledighet eller ledighet utan ersättning på grund av besvären. Andelen frånvarande från arbetet var högre för kvinnor, en av tre sysselsatta med besvär till följd av arbetet, jämfört med lite drygt en av fyra för män.

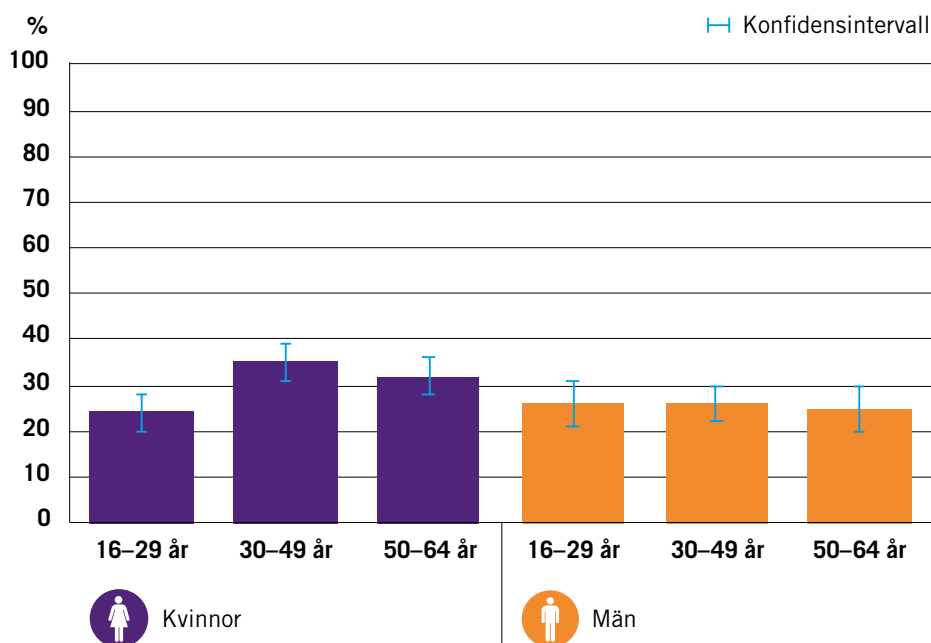
Figur 8 Andel sysselsatta med besvär till följd av arbetet, och andel sysselsatta som varit frånvarande från arbetet till följd av besvären under de senaste 12 månaderna, efter kön, år 2018

Skillnad i frånvaro mellan åldersgrupper för kvinnor – men inte för män

Andelen som var frånvarande från arbetet på grund av besvär var högre för kvinnor än för män. Den här skillnaden mellan kvinnor och män fanns inte alls bland de yngre, 16–29 år, utan uppstod i de äldre åldersgrupperna. Andelen kvinnor som varit frånvarande från arbetet på grund av besvären gick från 24 procent i den yngsta gruppen till 35 procent i gruppen 30–49 år, och låg kvar på nästan samma nivå i gruppen 50–64 år. För män fanns ingen säkerställd skillnad mellan åldersgrupperna.

Figur 9 Andel sysselsatta med besvär till följd av arbetet som varit frånvarande från arbetet till följd av besvären, efter kön och ålder, år 2018

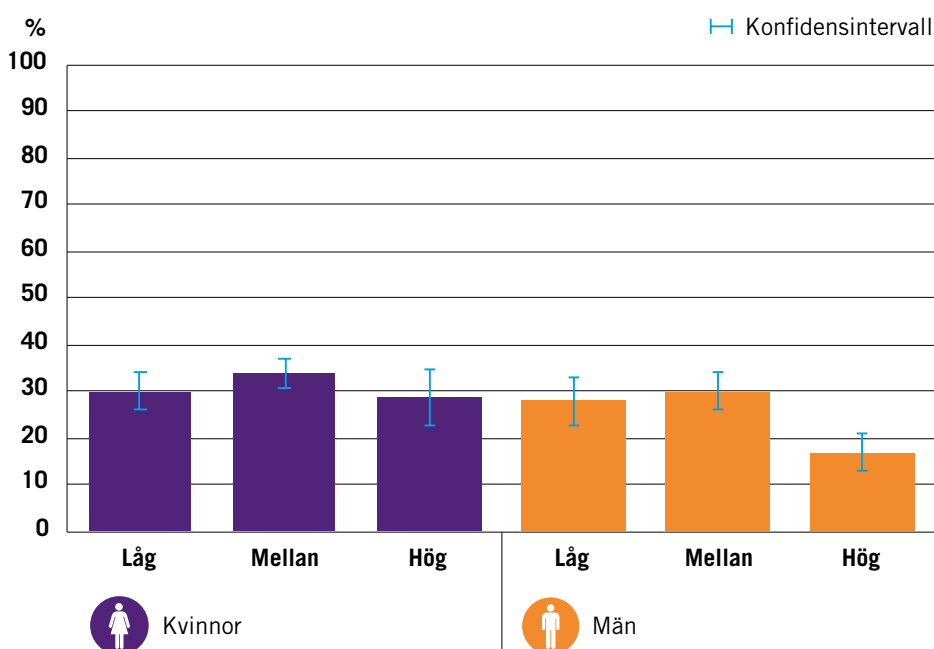

Skillnad i frånvaro mellan inkomstgrupper för män – men inte för kvinnor

En jämförelse av inkomstgrupper visar att män med hög inkomst hade markant mindre frånvaro från arbetet på grund av besvären, 17 procent, jämfört med män med låg- och medelinkomst där andelen var 28 respektive 30 procent av sysselsatta med besvär av arbetet. För kvinnor finns ingen signifikant skillnad i frånvaro från arbetet på grund av besvären mellan inkomstgrupper. I låg- och mellaninkomstgrupperna finns inte heller någon signifikant skillnad i frånvaro mellan könen.

Figur 10 Andel sysselsatta med besvär till följd av arbetet som varit frånvarande från arbetet till följd av besvären, efter kön och inkomst, år 2018

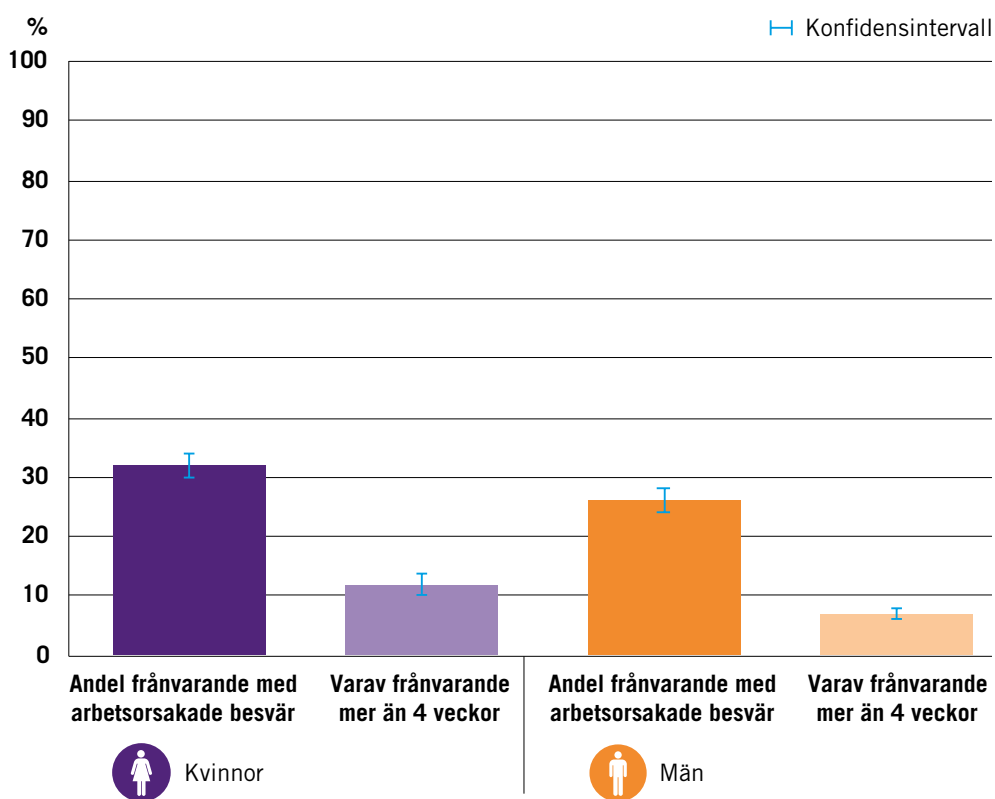
Ingen säkerställd skillnad i frånvaro mellan tillsvidare- och tidsbegränsat anställda

Vid en jämförelse av frånvaro utifrån anställningsform ser frånvaron lägre ut bland dem med tidsbegränsad anställning, 4 procentenheter lägre för kvinnor och 6 för män, än bland dem med tillsvidareanställning. Skillnaden ligger dock inom den statistiska felmarginalen och man skulle behöva fråga fler personer för att dra några slutsatser.

En av tio var frånvarande mer än fyra veckor

Enligt den här mätningen hade 29 procent av de sysselsatta med besvär varit frånvarande från arbetet till följd av besvären, av dessa var det 10 procent som varit frånvarande fyra veckor eller mer under den senaste tolv månadersperioden. Andelen av dem som varit frånvarande från arbetet, som varit frånvarande under längre tid (mer än fyra veckor), var högre för kvinnor, 38 procent, än för män 27 procent.

Figur 11 Andel sysselsatta med besvär som varit frånvarande från arbetet någon gång de senaste 12 månaderna till följd av besvären, varav frånvarande mer än 4 veckor de senaste 12 månaderna, efter kön, år 2018

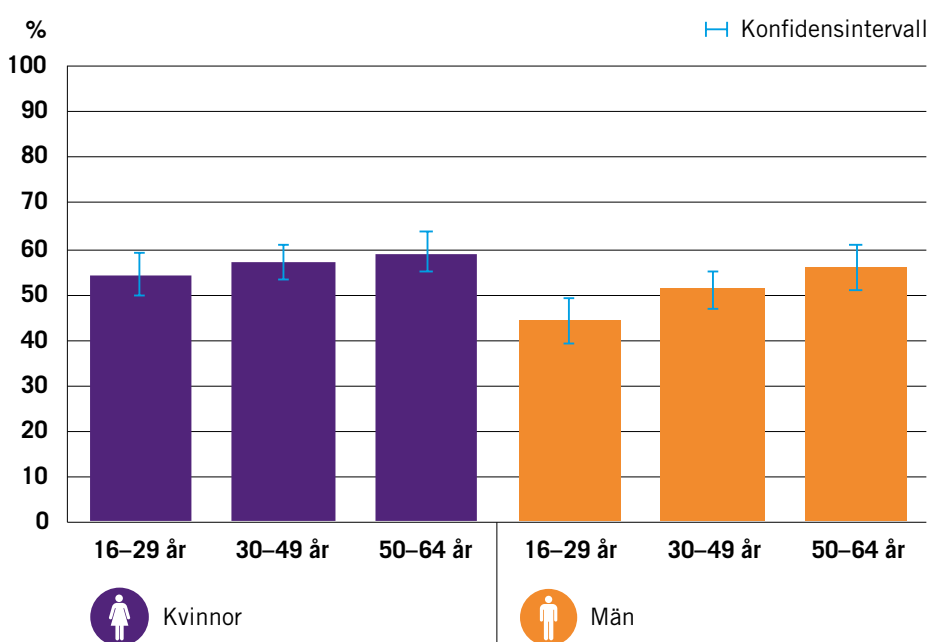

Staplarna för frånvarande från arbetet mer än 4 veckor utgör en delmängd av andelen frånvarande.

Varannan sysselsatt sökte vård för arbetsorsakade besvär

Drygt hälften, 54 procent, av sysselsatta personer med besvär till följd av arbetet hade varit i kontakt med vårdpersonal för besvären under de senaste 12 månaderna. Till vårdpersonal räknas till exempel läkare, fysioterapeut/sjukgymnast, psykoterapeut eller kiropraktor. Undersökningen visar bara små eller inte signifikanta skillnader mellan grupper sett till vilka som varit i kontakt med vårdpersonal för besvären.

Figur 12 Andel sysselsatta med besvär som varit i kontakt med vårdpersonal senaste 12 månaderna för besvären, efter kön, år 2018

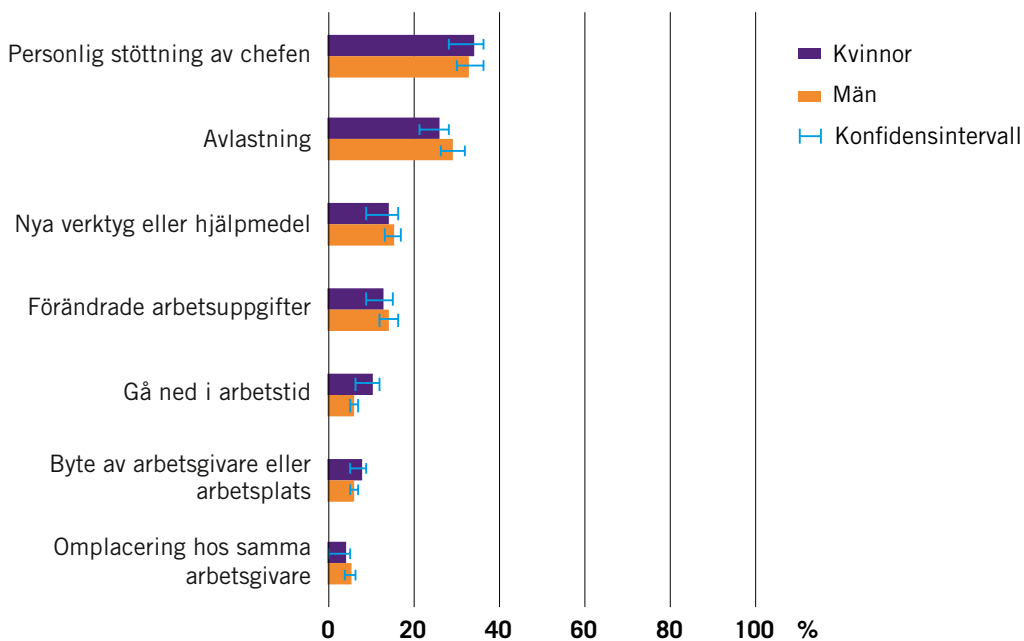

För drygt 40 procent av de anställda med besvär och mer än två veckors frånvaro hade Försäkringskassan, företagshälsovården eller arbetsgivaren gjort en genomgång av rehabiliteringsbehoven, för att underlätta återgång till arbete. Av dessa var 46 procent sjukfrånvarande mindre än en månad innan genomgången gjordes, och 10 procent mer än ett halvår.

Sysselsatta med besvär fick personlig stöttning av chefen

Den vanligaste åtgärden vid arbetsorsakade besvär var personlig stöttning av chefen, eller någon annan person som arbetsgivaren utsett. Näst vanligast var avlastning, att kunna lämna över uppgifter till andra. Båda dessa åtgärder hade varit aktuella för omkring 30 procent av sysselsatta personer med besvär till följd av arbetet. Knappt 10 procent av de sysselsatta med besvär hade gått ner i arbetstid på grund av besvären. Att gå ner i arbetstid var nästan dubbelt så vanligt bland sysselsatta kvinnor med besvär, 10 procent, jämfört med 6 procent för män. I mätningen har enbart förekomst av olika åtgärder till följd av besvären undersökts, inte något om de olika åtgärdernas effekt.

Figur 13 Åtgärder på grund av besvären, andel av sysselsatta med besvär, efter kön, år 2018

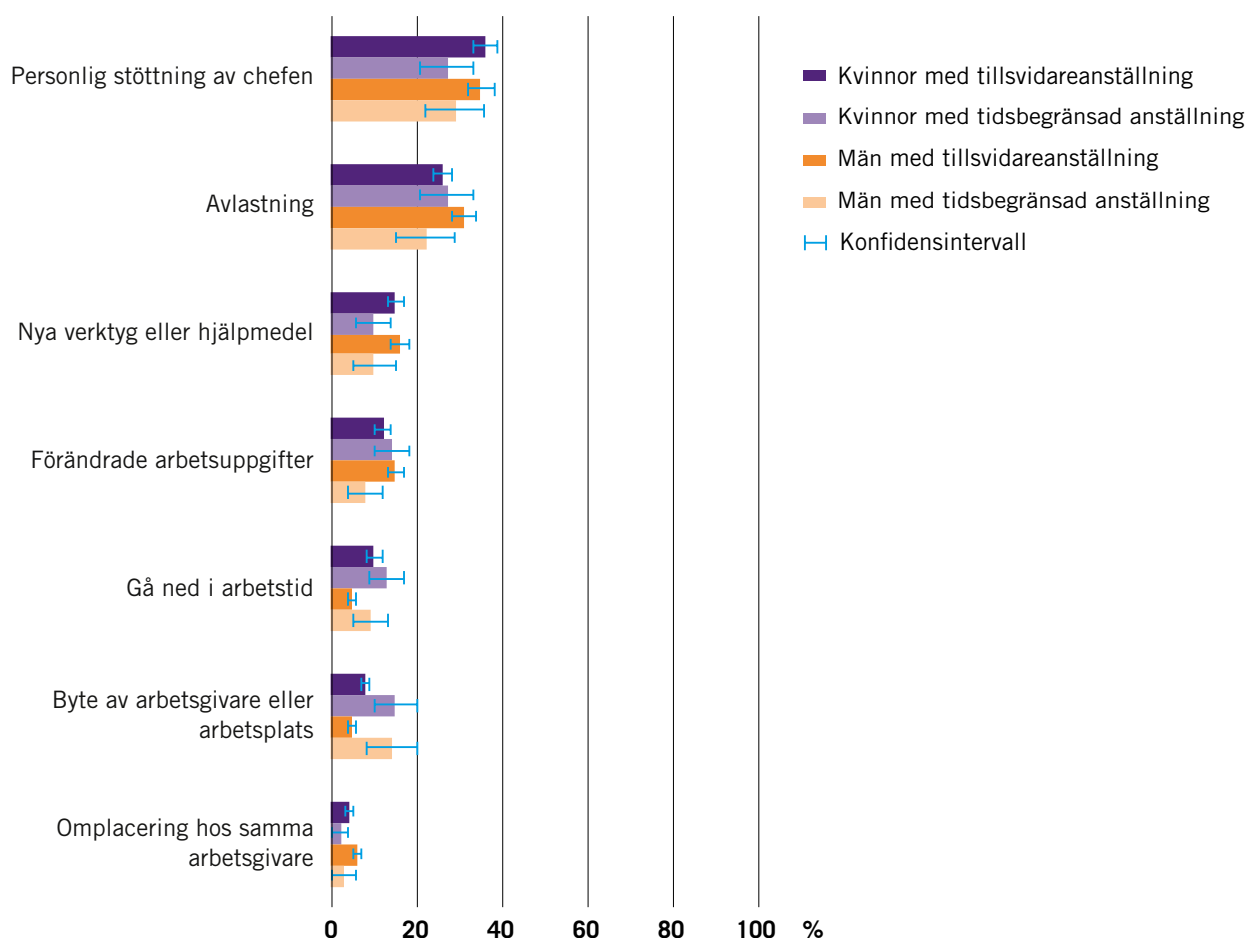

Vanligare att tidsbegränsat anställda bytte arbetsgivare till följd av arbetsorsakade besvär

Vilka åtgärder som vidtas till följd av besvär i arbetet, från arbetsgivarens eller från den enskildes sida, skilde sig något beroende på anställningsform. Sett till samtliga sysselsatta fick tillsvidareanställda i högre grad hjälp av arbetsgivaren, till exempel genom stöd, omplacering eller hjälpmedel medan personer med tidsbegränsat anställning i högre grad åtgärdade besvären individuellt genom att byta arbetsgivare eller gå ner i tid.

Att byta arbetsgivare eller arbetsplats till följd av besvären var nästan dubbelt så vanligt bland tidsbegränsat anställda kvinnor och nästan tre gånger så vanligt bland tidsbegränsat anställda män, jämfört med motsvarande andel för tillsvidareanställda personer av respektive kön. Tidsbegränsat anställda män valde också att gå ner i arbetstid i högre utsträckning än män med tillsvidareanställning. Tillsvidareanställda fick i större utsträckning hjälp i form av nya arbetsverktyg, hjälpmedel eller skyddsutrustning. Ungefär 15 procent för tillsvidareanställda kvinnor och män, jämfört med 10 procent för kvinnor och män med tidsbegränsad anställning.

Figur 14 Åtgärd till följd av arbetsorsakade besvär, andel av sysselsatta med besvär, efter anställningsform och kön, år 2018

6 Besvär och sjukfrånvaro efter yrke och näringsgren

I detta avsnitt redovisas resultat efter yrke och näringsgren. Endast grupper med minst 100 svarande redovisas. Det innebär att det kan finnas yrken och/eller näringsgrenar som har hög andel besvär men ändå inte redovisas.

Yrke

Kvinnodominerade yrken inom vård och utbildning har hög andel besvär

I tabellen nedan redovisas yrken där andelen personer med någon form av arbetsorsakade besvär var hög respektive låg jämfört med andra yrken. Besvären kan bero på olyckshändelse i arbetet eller andra förhållanden i arbetet än olycka.

Bland yrken med hög andel besvär till följd av arbetet återfinns kvinnodominerade yrken inom vård och utbildning. Bland grundskollärare, fritidspedagoger och förskollärare samt undersköterskor och sjuksköterskor hade fler än fyra av tio sysselsatta besvär till följd av arbetet.

Exempel på yrken med låg andel besvär är revisorer, finansanalytiker och fondförvaltare m.fl., civilingenjörsvyrken och takmontörer, golvläggare och VVS-montörer m.fl. Andelen sysselsatta med besvär till följd av arbetet för dessa yrken låg kring 15 procent. Andelen sysselsatta med besvär till följd av arbetet var ungefär 3 gånger högre i yrken med hög andel besvär, jämfört med yrken med låg andel besvär.

Som jämförelse var andelen sysselsatta med besvär till följd av arbetet totalt för alla yrken 28 procent. I rapportens tabellbilaga, tabell 8.3, finns resultat redovisade för en rad andra yrken.

Eftersom resultaten på yrkesgrupp innehåller stor osäkerhet kan man inte med säkerhet rangordna yrken efter hög och låg andel besvär. Till figur 15 har yrke valts efter andelsskattning på 3-siffernivå eller högre.

Figur 15 Yrken med hög respektive låg andel sysselsatta med besvär till följd av arbetet. Andel sysselsatta efter yrke (SSYK 2012) totalt samt efter kön, år 2018.

Yrken med hög andel besvär till följd av arbetet							
		Besvär till följd av olyckshändelse i arbetet och/eller andra förhållanden					
Yrke (SSYK)		Totalt		Kvinnor		Män	
Kod	Benämning	%	±	%	±	%	±
2340	Grundskollärare, fritidspedagoger och förskollärare	43	5	46	5	33	10
5320	Undersköterskor	43	6	44	6	.	.
2220	Sjuksköterskor	41	7	42	8	.	.
7220	Smeder och verktygsmakare m.fl.	35	11	.	.	.	.
2660	Socialekreterare och kuratorer m.fl.	34	9	36	10	.	.

Yrken med låg andel besvär till följd av arbetet							
		Besvär till följd av olyckshändelse i arbetet och/eller andra förhållanden					
Yrke (SSYK)		Totalt		Kvinnor		Män	
Kod	Benämning	%	±	%	±	%	±
2410	Revisorer, finansanalytiker och fondförvaltare m.fl.	14	6	.	.	13	7
2140	Civilingenjörsyrken	17	6	.	.	16	7
7120	Takmontörer, golvläggare och VVS-montörer m.fl.	17	7	.	.	17	7
1300	Chefer inom IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsvksamhet samt tillverkning m.m.	18	5	.	.	16	6
2430	Marknadsförare och informatörer m.fl.	18	7	.	.	.	.

Resultat redovisas inte när skattningen är för osäker.

Frånvaro från arbetet på grund av besvär högst inom praktiska yrken

Frånvaro från arbetet till följd av besvären kan röra sig om sjukskrivning men även om personen tagit ut semester, flexledighet eller ledighet utan ersättning. Det som räknas är att frånvaron beror på besvär som personen har till följd av arbetet. Resultaten för frånvaro är framtagna som andel av sysselsatta med besvär till följd av arbetet.

I tabellen nedan (figur 16) redovisas yrken med hög respektive låg frånvaro från arbetet, av sysselsatta med besvär till följd av arbetet. Observera att osäkerhetstalen som också redovisas i tabellen är stora och indelningen i

yrken med hög respektive låg andel frånvaro får ses som en fingervisning mer än en exakt bild av verkligheten.

De högsta andelarna frånvarande återfinns främst inom praktiska yrken. Exempel på yrken med hög andel frånvarande är takmontörer, golvläggare och VVS-montörer m.fl. och fordonsmekaniker och reparatörer m.fl. Eftersom andelen frånvarande redovisas som andel av sysselsatta med besvär behöver det inte betyda att frånvaron är hög inom yrket totalt sett.

Exempel på yrken med låg andel frånvarande till följd av arbetsorsakade besvär är snabbmatpersonal, köks- och restaurangbiträden m.fl. och ingenjörer och tekniker.

Figur 16 Yrken med hög respektive låg andel frånvaro från arbetet till följd av arbetsorsakade besvär. Andel av sysselsatta med besvär efter yrke (SSYK 2012) totalt samt efter kön, år 2018.

Yrken med hög andel frånvaro							
Yrke (SSYK)		Totalt		Kvinnor		Män	
Kod	Benämning	%	±	%	±	%	±
7120	Takmontörer, golvläggare och VVS-montörer m.fl.	42	22	.	.	39	22
7230	Fordonsmekaniker och reparatörer m.fl.	42	15	.	.	41	15
5310	Barnskötare och elevassistenter m.fl.	41	12	40	13	.	.
7110	Snickare, murare och anläggningsarbetare	41	11	.	.	39	11
2660	Socialsekreterare och kuratorer m.fl.	40	17	40	17	.	.

Yrken med låg andel frånvaro							
Yrke (SSYK)		Totalt		Kvinnor		Män	
Kod	Benämning	%	±	%	±	%	±
9410	Snabbmatpersonal, köks- och restaurangbiträden m.fl.	15	11	.	.	.	.
3110	Ingenjörer och tekniker	16	9	.	.	19	10
8340	Maskinförare	17	14	.	.	17	14
3320	Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	18	9	34	18	7	7
8210	Montörer	18	15	.	.	.	.

Reslutat redovisas inte när skattningen är för osäker.

Näringsgren

Besvär till följd av arbetet vanligast bland kvinnor inom vård och omsorg och utbildning

Inom näringsgrenarna Vård och omsorg; sociala tjänster samt Utbildning hade var tredje sysselsatt någon form av arbetsorsakade besvär.

Lägst andel besvär, en av sex, hade sysselsatta inom Finans- och försäkringsverksamhet, hälften jämfört med sysselsatta inom Utbildning och Vård och omsorg; sociala tjänster.

När resultaten redovisas på ett större antal grupper blir antalet svarande i respektive grupp färre och osäkerhetstalen till skattningarna större. Andelen sysselsatta med besvär låg mellan 25 och 30 procent för nio av 16 redovisade näringsgrenar och man bör vara försiktig med jämförelser och kring slutsatser om näringsgrenarnas rangordning.

Finans- och försäkringsverksamhet, Vård och omsorg; sociala tjänster och Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik hade störst relativ skillnad mellan män och kvinnor, i andel sysselsatta med besvär. Kvinnor hade högre andel sysselsatta med besvär i samtliga näringsgrenar men i dessa var den relativa skillnaden särskilt stor. Mest likt ur besvärssynpunkt var det inom Kultur, nöje och fritid, där var skillnaden mellan könen minst.

Figur 17 Andel sysselsatta med besvär de senaste 12 månaderna till följd av arbetet, efter näringsgren totalt samt efter kön, år 2018

Näringsgren (SNI2007)		Totalt		Kvinnor		Män	
Kod	Benämning	%	±	%	±	%	±
Q	Vård och omsorg; sociala tjänster	34	2	37	3	23	5
P	Utbildning	34	3	37	3	27	5
O	Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	30	3	34	5	25	5
H	Transport och magasinering	30	4	34	8	29	4
S	Annan serviceverksamhet	28	5	30	7	24	8
R	Kultur, nöje och fritid	27	5	28	7	26	7
A	Jordbruk, skogsbruk och fiske	27	6	.	.	24	7
C	Tillverkning	26	3	33	6	23	3
F	Byggverksamhet	26	3	.	.	26	3
J	Informations- och kommunikationsverksamhet	26	4	31	8	24	4
N	Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster	26	4	30	6	23	5
G	Handel; reparationer av motorfordon och motorcyklar	24	2	26	4	21	3
M	Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	23	3	29	5	18	3
I	Hotell- och restaurangverksamhet	23	4	27	6	19	5
L	Fastighetsverksamhet	22	6	.	.	20	8
K	Finans- och försäkringsverksamhet	17	6	22	9	13	7

Resultat redovisas inte när skattningen är för osäker.

Frånvaro från arbetet på grund av arbetsorsakade besvär högst inom utbildningssektorn

Som nämnts tidigare behöver frånvaro från arbetet i den här undersökningen inte röra sig om sjukskrivning. I mätningen räknas all frånvaron från arbetet som beror på besvär som personen har till följd av arbetet.

Inom näringsgrenarna Utbildning och Jordbruk, skogsbruk och fiske hade mer än var tredje person med besvär varit frånvarande från arbetet under de senaste 12 månaderna till följd av besvären.

Låg frånvaro till följd av besvären såg man i branscherna Fastighetsverksamhet och Hotell- och restaurangverksamhet.

För kvinnor var andelen som varit frånvarande till följd av besvären högst inom Transport och magasinering, 44 procent, samt Utbildning, 38 procent. Näringsgrenar med låg frånvaro för kvinnor, 24 procent, var Finans- och försäkringsverksamhet, Annan serviceverksamhet och Hotell- och restaurangverksamhet.

För män var andelen som varit frånvarande till följd av besvären högst inom Jordbruk, skogsbruk och fiske, 40 procent, och Finans- och försäkringsverksamhet, 34 procent, men resultaten har stora osäkerhetstal. Lägst var frånvaron för män inom Kultur, nöje och fritid, 14 procent, och Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik, 16 procent.

Figur 18 Andel sysselsatta med besvär som varit frånvarande från arbetet under de senaste 12 månaderna på grund av besvären, efter näringsgren totalt och efter kön, år 2018

Näringsgren (SNI2007)		Totalt		Kvinnor		Män	
Kod	Benämning	%	±	%	±	%	±
A	Jordbruk, skogsbruk och fiske	35	13	.	.	40	17
P	Utbildning	35	5	38	5	22	9
H	Transport och magasinering	33	7	44	14	29	8
Q	Vård och omsorg; sociala tjänster	32	4	33	5	27	10
F	Byggverksamhet	31	7	.	.	30	7
K	Finans- och försäkringsverksamhet	29	16	24	21	34	25
C	Tillverkning	28	6	30	10	27	7
G	Handel; reparationer av motorfordon och motorcyklar	28	5	29	7	26	7
J	Informations- och kommunikationsverksamhet	27	7	34	14	24	8
N	Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster	27	8	27	12	28	10
S	Annan serviceverksamhet	26	10	24	12	29	18
M	Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	25	6	33	9	16	8
R	Kultur, nöje och fritid	25	9	32	13	14	12
O	Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	24	6	26	8	21	9
I	Hotell- och restaurangverksamhet	23	9	24	12	21	14
L	Fastighetsverksamhet	21	13	.	.	20	18

Resultat redovisas inte när skattningen är för osäker.

Resultaten för näringsgren redovisas på nivå 1 enligt näringsgrensindelningen SNI 2007. I tabellbilagan finns redovisning på finare nivå för flertalet branscher.

Bilaga 1 – Summary

Three out of ten employed persons experienced ill health caused by work

One out of four, or 28 percent, of Sweden's roughly five million employed persons have experienced ill health caused by work in the last 12-month period. Ill health caused by work is more common among women than among men. One in three employed women experienced ill health caused by work, compared with one in four employed men.

Excessive workload the most common cause of work-related illness

Roughly seven out of ten employed persons with ill health caused by conditions at work other than an accident, 65 percent, give an excessive workload as the reason for their ill health. Ill health caused by an excessive workload is equally common in all age groups, although slightly more common among women than among men, 70 percent and 59 percent respectively.

For one in three employed persons with ill health caused by an accident, an accidental fall was the cause of the ill health. The second most common cause of accidents is stumbling, heavy lifting or other overload, which account for the cause of accidents in just over 20 percent of employed persons with ill health due to an accident.

Fatigue and physical pain and suffering most common type of work-related illness

Roughly seven out of ten employed persons with work-related illness have experienced fatigue due to work during the past 12 months. More women than men experience fatigue due to work 80 percent of employed women with ill health compared with 68 percent of employed men. Nearly two thirds, 65 percent, of employed persons with work-related illness experience physical pain or aches. Physical pain or aches affects women and men roughly to the same extent, and is equally common in all age groups. The distribution of the type of illness is similar, although some types of illness are, relatively speaking, more common in certain age groups.

Worry and anxiety more common between persons aged 30 to 49, and more common among women than among men

Compared with both younger and older persons, employed persons aged 30 to 49 years experience more ill health of a psychosomatic nature. Worry or anxiety, symptoms of depression, memory problems, concentration or mental ability, headaches and sleep disorders are also more common among those aged 30 to 49 years. Ill health due to worry or anxiety caused by work is more common in the age group 50 to 64 years compared

with other age groups. Employed women experienced ill health of a psychosomatic nature to a greater extent than men. Worry or anxiety, symptoms of depression, memory problems, concentration or mental ability, headaches and sleep disorders are comparatively more common among women.

One in three employed persons absent from work due to ill health

Nearly one in three employed persons with ill health caused by work has been absent from work in the past 12-month period due to the ill health. The percentage of those absent from work is higher among women one in three employed women with ill health caused by work, compared with just over one in four men. The percentage of women who have been absent from work due to ill health increased from 24 percent in the youngest group to 35 percent in the group aged 30 to 49 years, and remains at roughly the same level in the group aged 50 to 64 years. A comparison of income groups shows that men with high income have a significantly lower level of absence from work due to ill health, 17 percent, compared with men with low or middle income levels, where the share was 28 percent and 30 percent respectively among employed men with ill health.

Permanent employees received help from their employer to a greater extent and fixed-term employees changed employer more frequently

Among employed persons who have experienced work-related illness, one in three received personal support from their manager or some other person designated by the employer. Roughly one in four employed persons with a work-related illness was given relief or help in transferring tasks to other colleagues. Permanent employees to a greater extent received help from their employer with support, transfer or aids, while fixed-term employees to a greater extent addressed their ill health individually by changing employer or working fewer hours. It is nearly twice as common among fixed-term employed women and nearly three times as common among fixed-term employed men to change employer or workplace due to work-related illness, compared with the corresponding share of permanent employees of their sex.

Many work-related illnesses are not reported to the Swedish Social Insurance Agency

Roughly four out of ten employed persons with ill health due to an accident has reported the circumstances of one or more accidents that are the reason of their ill health. It is more common for older employed persons with ill health due to an accident to report this to the Swedish Social Insurance Agency – 59 percent among those aged 50–64 years, compared with 33 percent in the age group 16–29 years. Barely one out of ten employed persons with ill health due to conditions at work other than an accident have reported their ill health to the Swedish Social Insurance Agency.

Bilaga 2 – Beskrivning av yrkesklassificering SSYK 2012

Standard för svensk yrkesklassificering, SSYK 2012, är ett system för att gruppera yrken eller arbetsuppgifter för individer. Till grund för SSYK 2012 ligger den internationella yrkesklassifikationen ISCO-08 (International Standard Classification of Occupation 2008). Struktur och uppbyggnad i SSYK och ISCO är densamma, en hierarkisk indelning med fyra nivåer, där antalet siffror i indexeringen anger var i strukturen klassen befinner sig.

Yrkesområde		Huvudgrupper	Yrkesgrupper	Undergrupper
1	Chefsyrken	7	30	57
2	Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	6	29	113
3	Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	5	20	68
4	Yrken inom administration och kundtjänst	4	7	22
5	Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	4	15	44
6	Yrken inom lantbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	2	5	10
7	Yrken inom byggverksamhet och tillverkning	6	13	50
8	Yrken inom maskinell tillverkning och transport med mera	3	15	46
9	Yrken med krav på kortare utbildning eller introduktion	6	10	16
0	Militärt arbete	3	3	3
Totalt		46	147	429

Bilaga 3 – Beskrivning av näringsgrensindelning SNI 2007

Standarden för svensk näringsgrensindelning (SNI), används för att klassificera företag och arbetsställen efter vilken verksamhet de bedriver. SNI ingår i ett internationellt system av ekonomiska klassifikationer och utgår från EU:s näringsgrensstandard NACE. Den gällande versionen av SNI benämns SNI 2007, och motsvarande för EU:s standard är NACE rev. 2.

SNI	Näringsgren
A	Jordbruk, skogsbruk och fiske
01	Jordbruk och jakt (inkl. Service)
02	Skogsbruk
B	Utvinning av mineral
C	Tillverkning
10–12	Framställning av livsmedel, drycker och tobak
13–15	Textilvarutillverkning, tillverkning av kläder och läder m.m.
16	Tillverkning av trä och varor av trä; kork, rotting o.d. utom möbler
17	Pappers- och pappersvarutillverkning
18	Grafisk produktion av reproduktion av inspelningar
19–21	Tillverkning av kemikalier, läkemedel och raffinerade petroleumprodukter m.m.
22	Tillverkning av gummi- och plastvaror
23	Tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter
24	Stål- och metallframställning
25	Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater
26-27	Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik, elapparater
28	Tillverkning av övriga maskiner
29–30	Tillverkning av transportmedel
31–32	Tillverkning av möbler, annan tillverkning
33	Reparation och installation av maskiner och apparater
D	Försörjning av el, gas, värme och kyla
E	Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering
38	Avfallshantering; återvinning
36–37, 39	Annat inom avdelning E
F	Byggverksamhet
41	Byggande av hus
42	Anläggningsarbeten
431	Rivning av hus samt mark- och grundarbeten
432	Elinstallationer, VVS-arbeten och andra bygginstallationer

433	Slutbehandling av byggnader
439	Annan specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet
G	Handel; reparationer av motorfordon och motorcyklar
45	Handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar
46	Parti- och provisionshandel utom med motorfordon
47	Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar
H	Transport och magasinering
49	Landtransport; transport i rörsystem
50–51	Sjö- och lufttransport
52	Magasinering och stödtjänster till transport
53	Post- och kurirverksamhet
I	Hotell- och restaurangverksamhet
55	Hotell- och logiverksamhet
56	Restaurang-, catering- och barverksamhet
J	Informations- och kommunikationsverksamhet
K	Finans- och försäkringsverksamhet
L	Fastighetsverksamhet
M	Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
70	Verksamheter som utövas av huvudkontor; konsulttjänster till företag
71	Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys
69, 72–75	Annat inom avdelning M
N	Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster
78	Arbetsförmedling, bemanning och andra personrelaterade tjänster
81	Fastighetsservice samt skötsel och underhåll av grönytor
77, 79–80, 82	Annat inom avdelning N
O	Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring
841	Offentlig förvaltning
842	Offentliga tjänster (försvar, polis, brand m.m.)
843	Obligatorisk socialförsäkring
P	Utbildning
851	Förskoleutbildning
852	Grundskoleutbildning
853	Gymnasial utbildning
854–856	Annan utbildning (inkl. stödverksamhet till utbildning)

Q	Vård och omsorg; sociala tjänster
86	Hälso- och sjukvård
87	Vård och omsorg med boende
88	Öppna sociala insatser
R	Kultur, nöje och fritid
S	Annan serviceverksamhet
T, U, 00, Blank	Övrigt, oklart

Bilaga 4 – Frågeformulär

SCB har fått i uppdrag av arbetsmiljöverket att ta reda på i vilken utsträckning människor får skador eller andra typer av besvär av arbetet. Vi vill därför ställa några frågor om detta.

- 1 Intervju i samband med AKU
- 2 Intervju vid senare tillfälle (ej i samband med AKU).
- 3 Inte tid just nu men vi kan försöka återkontakta vid senare tillfälle

Bortfall:

- 4 Förhindrad (sjuk, språk etc.)
- 5 Ej anträffad vid försök till återkontakt
- 6 Avböjd medverkan (vill inte svara på frågorna inkl. ej tid)
- 7 Egen bedömning avsluta intervjun (motvillig up, vill inte störa relationen, tidsbrist för att hinna AKU) obs endast i absoluta undantagsfall beskriv

---

AB1

Jag börjar med att fråga om olyckshändelser och sedan frågar jag om besvär orsakade av andra förhållanden i arbetet.

Har du någon gång under de senaste 12 månaderna haft besvär till följd av en olyckshändelse i arbetet? Tänk på olyckshändelser som inträffat under arbetstid, oavsett var du befunnit dig.

Till IVE:

Det kan vara i nuvarande eller tidigare arbete. Olyckshändelsen kan ha skett tidigare än den senaste 12-månadersperioden.

Tänk på alla olyckshändelser som gett besvär, oavsett om besvären varit tillfälliga eller är bestående. Tänk även på besvär som förvärrats av olyckshändelsen.

Räkna även med olyckshändelser under raster, men räkna inte med olyckshändelser under resor till eller från arbetet (om du inte får göra dessa på betald arbetstid).

- 1 Ja
- 2 Nej --> fråga AB10
- 8 Vet ej --> fråga AB10
- 9 Vill ej svara --> fråga AB10

AB2

Har dessa besvär begränsat dig i ditt arbete?

Till IVE: om up har flera besvär och något besvär begränsat skall ja anges.

Det är up:s egen upplevelse som avses. Även om up inte avstått från någon arbetsuppgift men känt obehag i arbetet av besvären t ex pga smärta, nedsatt rörlighet etc. Blir svaret ja.

- 1 Ja
  - 2 Nej
  - 8 Vet ej
  - 9 Vill ej svara
-

AB3**Har dessa besvär begränsat dig utanför arbetet?**

Till IVE:om up har flera besvär och något besvär begränsat skall ja anges. Med utanför arbetet menas i hemmet och på fritiden.

Det är up:s egen upplevelse som avses. Även om up inte avstått från någon aktivitet men känt obehag utanför arbetet av besvären t ex pga smärta, nedsatt rörlighet etc. Blir svaret ja.

- 1 Ja
- 2 Nej
- 8 Vet ej
- 9 Vill ej svara

AB4**Är det en eller flera olyckshändelser i arbetet som ligger bakom de besvär du haft de senaste 12 månaderna?**

- 1 En --> fråga AB6_alt1
- 2 Flera
- 8 Vet ej --> fråga AB6_alt2
- 9 Vill ej svara --> fråga AB6_alt2

AB5**Hur många olyckshändelser i arbetet ligger bakom besvären? Tänk på alla olyckshändelser i arbetet som ligger bakom de besvär du haft de senaste 12 månaderna, även om de inträffade för många år sedan.**

Fyll i antal:

--> Fråga AB6_alt2

88 Vet ej --> fråga AB6_alt2

99 Vill ej svara--> fråga AB6_alt2

Instruktion till programmerare: fråga AB6-AB9 nedan upprepas för varje olyckshändelse i arbetet som ligger bakom de besvär personen haft de senaste 12 månaderna.

AB6

AB6_alt 1 om AB4=1:

Vilket år inträffade olyckshändelsen som ligger bakom besvären?

AB6_alt 2 om AB4=2:

Instruktion till programmerare. Frågorna nedan ställs beroende på antalsuppgiften i AB5:

Om AB5>1 **Vilket år inträffade den senaste olyckshändelsen som ligger bakom besvären?**

Om AB5>1 **Vilket år inträffade den näst senaste olyckan?**

Om AB5>2 **Vilket år inträffade den tredje senaste olyckan?**

Om AB5>3 **Och när inträffade olyckan dessförinnan?**

Om AB5>4 **Och när inträffade olyckan dessförinnan?**

Om AB5>5 **Och när inträffade olyckan dessförinnan?**

Om AB5>6 **Och när inträffade olyckan dessförinnan?**

Om AB5>7 **Och när inträffade olyckan dessförinnan?**

Om AB5>8 **Och när inträffade olyckan dessförinnan?**

Svarsalternativ AB6 samtliga frågor:

1 År 2012 eller tidigare

2 År 2013–2016

3 År 2017

4 År 2018

8 Vet ej

9 Vill ej svara

AB7

Vad orsakade olyckshändelsen?

Ange endast ett alternativ se intervjuarinstruktion.

1 Elektricitet, explosion eller brand **Förklaring:** Elfel. Brand. Explosion (antändning av explosivt ämne). Ljusbåge. Statisk elektricitet. Ångexplosion.

2 Damm, gas, rök eller vätskor. **Förklaring:** Sprutande vätska, avrinning, förångning, gasutströmning på ett sätt som inte borde ha inträffat.

3 Material föll, rasade, brast eller sprängdes. **Förklaring:** Fallande föremål. Vältande föremål. Däckexplosioner. Ras av jordmassor. Det inträffade står utanför den skadades kontroll.

4 Fordonskollision, påkörd, skadad av föremål, maskiner, verktyg eller djur. **Förklaring:** Den skadade eller en annan person har tappat kontrollen över ett fordon, ett föremål, en maskin, ett verktyg, ett transportmedel, eller utrustning för förflyttning av material. Avser även utslungade föremål från maskin/verktyg, t. ex. träbit, järnspån.

5 Fall av person. **Förklaring:** Ett fall som inneburit att personen ramlat, halkat, trampat fel eller snubblat och själva fallet lett till skadan. Även skada via annan person som faller.

6 Slog emot något, trampade på något vasst. **Förklaring:** Skadad mot föremål genom egen rörelse. T. ex. slog emot vägg, trampade på spik.

7 Feltramp, lyft eller annan överbelastning. **Förklaring:** Rörelse med en fysisk ansträngning av den egna kroppen. Egenvållad skada.

8 Hot eller våld, chock, rädsla. **Förklaring:** Fysiskt våld eller en traumatisk händelse (t.ex. ett rån). Avsiktig eller oavsiktig skada av annan person som t ex slag, spark, nyp eller rivning.

9 Annan orsak, som inte nämnts ovan, nämligen_____

88 Vet ej

99 Vill ej svara

AB8

AB8 alt_1 om endast en olycka (AB4_1)

En arbetsskadeanmälan till försäkringskassan beskriver omständigheterna kring olyckshändelsen. Har du eller din arbetsgivare gjort en sådan anmälan?

(Svarsalternativ se AB8 alt_2 nedan, samma för alla olyckor)

Om flera olyckor (AB4_2)

AB8 alt_2. Vid första olyckan:

En arbetsskadeanmälan till försäkringskassan beskriver omständigheterna kring olyckshändelsen. Har du eller din arbetsgivare gjort en sådan anmälan för den olyckan?

AB8 alt_2. Upprepas för samtliga följande olyckor:

Har du eller din arbetsgivare gjort en arbetsskadeanmälan för den olyckan?

Till IVE: frågan gäller inte sjukanmälan till försäkringskassan

1 Ja

2 Nej --> fråga AB10

8 Vet ej --> fråga AB10 eller tillbaka till AB6_alt 2 om flera olyckor i AB4-AB5

9 Vill ej svara --> fråga AB10

AB9 upprepas för varje olycka som anmälts

Vilket år gjordes arbetsskadeanmälan?

- 1 I år (2018)
- 2 Under 2017
- 3 Tidigare än 2017
- 8 Vet ej
- 9 Vill ej svara

AB10

Nu undrar jag om besvär som beror på andra förhållanden i arbetet än en olyckshändelse. Det kan handla om arbetsbelastning eller att du har ett fysiskt tungt eller monotont arbete, eller är utsatt för kemikalier, buller, stress eller till exempel mobbing.

Har du någon gång under de senaste 12 månaderna haft besvär av sådana förhållanden i arbetet?

- 1 Ja
- 2 Nej --> gå till AB16_1 om olyckshändelse i arbetet de senaste 12 månaderna (AB1=1). Annars avsluta.
- 8 Vet ej --> gå till AB16_1 om olyckshändelse i arbetet de senaste 12 månaderna (AB1=1). Annars avsluta.
- 9 Vill ej svara --> gå till AB16_1 om olyckshändelse i arbetet de senaste 12 månaderna (AB1=1). Annars avsluta.

AB11

Har dessa besvär begränsat dig i ditt arbete?

Till IVE: om up har flera besvär och något besvär begränsat skall ja anges.

Det är up:s egen upplevelse som avses. Även om up inte avstått från någon arbetsuppgift men känt obehag i arbetet av besvären t ex pga smärta, trötthet, nedstämdhet etc. Blir svaret ja.

- 1 Ja
- 2 Nej
- 8 Vet ej
- 9 Vill ej svara

AB12

Har dessa besvär begränsat dig utanför arbetet?

Till IVE: Om up har flera besvär och något besvär begränsat skall ja anges. Med utanför arbetet menas i hemmet och på fritiden.

Det är up:s egen upplevelse som avses. Även om up inte avstått från någon aktivitet men känt obehag utanför arbetet av besvären t ex pga smärta, trötthet, nedstämdhet etc. Blir svaret ja.

- 1 Ja
- 2 Nej
- 8 Vet ej
- 9 Vill ej svara

AB13

Nu undrar vi vad du upplever som anledningen till att besvären uppstod. Jag kommer att läsa upp ett antal anledningar och vill att du svarar ja eller nej för var och en av dem.

AB13_1

Uppstod besvären på grund av för hög arbetsbelastning?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

AB13_2

... På grund av för svåra arbetsuppgifter?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

Till IVE: frågan ställs även till egenföretagare. Besvären kan ha uppstått vid en tidigare anställning.

AB13_3

... På grund av otydliga eller motstridiga krav från arbetsgivaren?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

Till IVE: frågan ställs även till egenföretagare. Besvären kan ha uppstått vid en tidigare anställning.

AB13_4

... På grund av bristande stöd eller uppskattning från chefen?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

AB13_5

... På grund av bristande stöd eller uppskattning från arbetskamrater?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

Till IVE: frågan ställs även till egenföretagare. Besvären kan ha uppstått vid en tidigare anställning.

AB13_6

... På grund av osäker anställning?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

AB13_7

... På grund av förläggningen av arbetstiden?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

Till IVE: frågan ställs även till egenföretagare. Besvären kan ha uppstått vid en tidigare anställning.

AB13_8

... På grund av kränkande särbehandling från chefen?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

AB13_9

... På grund av kränkande särbehandling från arbetskamrater?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

AB13_10

... På grund av krävande kunder, patienter, anhöriga, elever, eller motsvarande?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

AB13_11

... På grund av hot eller våld?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

AB13_12

Upplever du att dina besvär uppstod på grund av buller eller stimmig miljö?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

AB13_13

... På grund av påfrestande arbetsställningar eller långvarigt stillasittande?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

AB13_14

... På grund av tung manuell hantering?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

AB13_15

... På grund av korta, upprepade arbetsmoment?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

Ab13_16

... På grund av arbete vid dator eller bildskärm?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

Ab13_17

... På grund av damm (att du utsätts för dammiga miljöer)?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

Ab13_18

... På grund av vatten och våtarbete?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

Ab13_19

... På grund av kemiska och tekniska produkter (i fast eller flytande form eller i gasform)?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

Ab13_20

... På grund av besvärliga temperaturförhållanden, drag eller liknande?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

AB13_21

... På grund av vibrationer?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Uppstod besvären...)

AB13_22

... På grund av smittämnen, t.ex. Bakterier eller virus?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

AB13_23

Upplever du att dina besvär uppstod på grund av någonting annat än de saker vi frågat om?

1. Ja --> fråga AB13_23_a
2. Nej --> fråga AB14
8. Vet ej --> fråga AB14
9. Vill ej svara --> fråga AB14

Om inget JA på någon fråga AB13_1–AB13_23: --> Fråga AB13_24

AB13_23_a

Vad var anledningen till besvären?

Öppen fråga max 80 positioner.

Kontroll att något svar AB13_1– AB13_23 är ja. Om inget ja-svar angetts:

AB13_24

Du har inte angett någon anledning till att besvären uppstod. Vad var anledningen till att besvären uppstod?

1. Aa öppen fråga_____
8. Vet ej
9. Vill ej svara

AB14

En arbetsskadeanmälan till försäkringskassan beskriver omständigheterna kring besvären. Har du eller din arbetsgivare gjort en sådan anmälan?

Om flera besvär: svara ja om något av besvären anmälts.
Frågan gäller inte sjukanmälan till försäkringskassan

- 1 Ja
- 2 Nej --> fråga AB16_1
- 8 Vet ej--> fråga AB16_1
- 9 Vill ej svara--> fråga AB16_1

AB15

Vilket år gjordes arbetsskadeanmälan?

Flera svar kan anges, om arbetsskadan har anmälts vid flera tillfällen eller om flera arbetsskador anmälts

- 1 I år (2018)
  - 2 Under 2017
  - 3 Tidigare än 2017
  - 8 Vet ej
  - 9 Vill ej svara
-

Nedanstående frågor ställs till dem som haft besvär de senaste 12 månaderna av olyckshändelse (AB1=1) eller av andra förhållanden i arbetet (AB10=1). Dessa bildar gruppen som anses ha arbetsorsakade besvär 2018 enligt undersökningen arbetsorsakade besvär 2018.

AB16

Du har nämnt att du någon gång de senaste 12 månaderna har haft besvär på grund av olyckshändelse i arbetet eller andra förhållanden i arbetet. Nu undrar jag vilken typ av besvär du haft. Jag kommer att läsa upp ett antal besvär och vill att du svarar ja eller nej för vart och ett av dem.

AB16_1

Har du haft sömnstörningar?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Besvär under den senaste 12-månadersperioden på grund av arbetet)

AB16_2

Har du känt trötthet?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Besvär under den senaste 12-månadersperioden på grund av arbetet)

AB16_3

Har du haft huvudvärk?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Besvär under den senaste 12-månadersperioden på grund av arbetet)

AB16_4

Har du haft oro eller ångest?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Besvär under den senaste 12-månadersperioden på grund av arbetet)

AB16_5

Har du haft fysisk smärta eller värk?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Besvär under den senaste 12-månadersperioden på grund av arbetet)

AB16_6

Har du haft symptom på depression eller utmattningssyndrom?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

AB16_7

Har du på grund av arbetet under den senaste 12-månadersperioden haft problem med minne, koncentration eller tankeförmåga?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Besvär under den senaste 12-månadersperioden på grund av arbetet. Har du haft problem med...)

AB16_8

... nacke, axel, arm?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Besvär under den senaste 12-månadersperioden på grund av arbetet. Har du haft du problem med...)

AB16_9

... ryggen (utom nacke)?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Besvär under den senaste 12-månadersperioden på grund av arbetet. Har du haft du problem med...)

AB16_10

... fingrar, hand eller handled?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Besvär under den senaste 12-månadersperioden på grund av arbetet. Har du haft problem med...)

AB16_11

... Höfter, bäcken, ben, knä, fötter eller tår?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Besvär under den senaste 12-månadersperioden på grund av arbetet. Har du haft problem med...)

AB16_12

...allergi, astma eller hudbesvär?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Besvär under den senaste 12-månadersperioden på grund av arbetet. Har du haft problem med...)

AB16_13

... ögon eller syn?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Besvär under den senaste 12-månadersperioden på grund av arbetet. Har du haft problem med...)

AB16_14

... Hörselnedsättning, tinnitus eller ljudöverkänslighet?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Besvär under den senaste 12-månadersperioden på grund av arbetet. Har du haft problem med...)

AB16_15

... Heshet eller andra problem med rösten?

1. Ja
2. Nej
8. Vet ej
9. Vill ej svara

(Besvär under den senaste 12-månadersperioden på grund av arbetet)

AB17

Har du haft andra besvär till följd av arbetet och i så fall vad?

(Flera svar möjliga)

Besvär i :

16 Huvudet och/eller ansiktet

17 Bröst

18 Lungor och/eller luftvägar

19 Buk, mage, tarmar och/eller övriga bukorgan

20 Hjärta och/eller kärlsystem

21 Blodet och/eller blodbildande organ

22 Hela eller större delen av kroppen

23 Cancer

24 Annat

Om annat:

24_A beskriv _____

25 Nej inga andra besvär

88 Vet ej

99 Vill ej svara

Kontroll att något svar AB16–AB17 är valt. Om inget ja-svar angetts:

Du har inte angett någon typ av besvär. Vilka besvär har du haft till följd av arbetet under den senaste 12-månadersperioden?

AB17_24_aa

1. Aa öppen fråga _____

8. Vet ej

9. Vill ej svara

AB18 (ställs inte till egenföretagare)

Känner din arbetsgivare till dina besvär?

Avser nuvarande arbetsgivare. Om personen har flera arbetsgivare – tänk på huvudsakliga arbetsgivaren

Alternativ 2 används endast om personen spontant går in på att det är olika för olika besvär.

- 1 Ja
- 2 Endast vissa besvär
- 3 Nej --> gå till fråga AB20
- 8 Vet ej --> gå till fråga AB20
- 9 Vill ej svara --> gå till fråga AB20

AB19 (ställs inte till egenföretagare)

Vet din arbetsgivare om att du anser att du helt eller delvis fått besvären på grund av nuvarande eller tidigare arbete?

Avser nuvarande arbetsgivare. Om personen har flera arbetsgivare nu – tänk på huvudsakliga arbetsgivaren

Alternativ 2 används endast om personen spontant går in på att det är olika för olika besvär.

- 1 Ja
- 2 Endast för vissa besvär
- 3 Nej
- 8 Vet ej
- 9 Vill ej svara

AB20

Har du någon gång under de senaste 12 månaderna varit frånvarande från arbetet på heltid eller deltid som följd av dessa besvär?

Avser frånvaro till följd av besvären oavsett om ip sjukskrivit sig eller istället tagit semester, flex eller ledigt utan ersättning. Det räcker med att ett besvär orsakat frånvaron.

- 1 Ja
  - 2 Nej --> fråga AB23
  - 8 Vet ej --> fråga AB22
  - 9 Vill ej svara --> fråga AB22
-

AB21

Ungefär hur lång tid sammanlagt under de senaste 12 månaderna varade frånvaron till följd av besvären?

För att hjälpa up tala om vilken månad som denna 12-månadersperiod började.
Exempel heltid+deltid: 6 dagar på heltid och 10 dagar på deltid blir 16 dagar (2-4 veckor)

- 1 1-3 dagar
- 2 4 dagar till och med 1 vecka
- 3 8 dagar till och med 2 veckor
- 4 Mer än 2 veckor till och med 4 veckor
- 5 Mer än 4 veckor till och med 2 månader
- 6 Mer än 2 månader till och med 3 månader
- 7 Mer än 3 månader till och med 6 månader
- 10 Mer än 6 månader
- 88 Vet ej
- 99 Vill ej svara

Om frånvarande från arbetet beroende på sjukdom under referensveckan:

AB22

Du sa att du var frånvarande från arbetet under ... (referensveckan). Var det beroende på besvären du nu talat om?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 8 Vet ej
- 9 Vill ej svara

AB23

Har du under de senaste 12 månaderna varit i kontakt med någon vårdpersonal för dina besvär? Som vårdpersonal räknas t.ex. Läkare, fysioterapeut/sjukgymnast, psykoterapeut, kiropraktor.

För att hjälpa up tala om vilken månad som denna 12-månadersperiod började.

- 1 Ja
- 2 Nej
- 8 Vet ej
- 9 Vill ej svara

Om mer än två veckors sjukfrånvaro enligt AB21 och inte egenföretagare:

AB24

Har försäkringskassan, företagshälsovården eller din arbetsgivare gjort en genomgång av dina rehabiliteringsbehov för att underlätta för dig att återgå i arbete?

Up avgör själv om samtal med närmaste chef ska innebära ja, nej eller vet ej

- 1 Ja
- 2 Nej --> gå till fråga AB26_1
- 8 Vet ej --> gå till fråga AB26_1
- 9 Vill ej svara --> gå till fråga AB26_1

**Om genomgång av rehabiliteringsbehov gjorts enligt AB24:
AB25**

Hur länge hade du varit sjukfrånvarande innan någon genomgång gjordes?

- 1 Mindre än en månad
- 2 1 Till 2 månader
- 3 Mer än 2 månader och upp till och med 4 månader
- 4 Mer än 4 månader och upp till och med ett halvår
- 5 Mer än ett halvår
- 6 Upprepade kortare perioder
- 8 Vet ej
- 9 Vill ej svara

AB26

AB26_1

Har du på grund av dina besvär...

... Gått ned i arbetstid? (Räkna ej in sjukfrånvaro)

- 1 Ja
- 2 Nej
- 8 Vet ej
- 9 Vill ej svara

AB26_2

(Har du på grund av dina besvär ...)

... Bytt arbetsgivare eller arbetsplats?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 8 Vet ej
- 9 Vill ej svara

AB27

AB27_1

Gjordes någon av följande åtgärder för att dina besvär skulle lindras, inte förvärras eller återkomma? Fick du...

... Förändrade arbetsuppgifter?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 8 Vet ej
- 9 Vill ej svara

AB27_2

(Gjordes åtgärder för att dina besvär skulle lindras, inte förvärras eller återkomma? Fick du...)

... Avlastning t ex att du kunde lämna över uppgifter till andra?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 8 Vet ej
- 9 Vill ej svara

AB27_3

(Gjordes åtgärder för att dina besvär skulle lindras, inte förvärras eller återkomma? Fick du...)

... Nya arbetsverktyg, hjälpmedel eller skyddsutrustning?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 8 Vet ej
- 9 Vill ej svara

AB27_4

(Gjordes åtgärder för att dina besvär skulle lindras, inte förvärras eller återkomma? Fick du...)

... Personlig stöttning av chefen eller någon person som arbetsgivaren utsett?

Till iver: frågan ställs även till egenföretagare. Besvaren kan ha uppstått vid en tidigare anställning.

- 1 Ja
- 2 Nej
- 8 Vet ej
- 9 Vill ej svara

AB27_5

(Gjordes åtgärder för att dina besvär skulle lindras, inte förvärras eller återkomma? Fick du...)

... Omplacering hos samma arbetsgivare?

Till iver: frågan ställs även till egenföretagare. Besvaren kan ha uppstått vid en tidigare anställning.

- 1 Ja
- 2 Nej
- 8 Vet ej
- 9 Vill ej svara

av.se

Vår vision: Alla vill och kan skapa en bra arbetsmiljö

